

...and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

—Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010—8011
The most influential Lithuanian Daily
in America

No. 120

3c a Copy

Chicago, Ill., Penktadienis, Gegužės (May) 22 d., 1942

Kaina 3c

Vol. XXVI

J. Čikaginis

MILIJONAI OKUPOUTUOSE KRAŠTUOSE KOVOJA PRIEŠ NACIUS.

New Yorke neseniai išėjo iš spaudos W. Gardnerio knygelė "Catholic Resistance in Occupied Countries." Čia nupasakojama, kaip Katalikų Bažnyčia, nežiūrint nacių kietos rankos, laikosi nepalaužiamai ir kovoja prieš nacių pagonišką mokslą ir prieš prievartos priemones. Katalikai kovoja aukų nesigailėdami. Pvz., Vatikano pranešimu, Lenkijoje jau žuvę 1,300 kunigų ir apie 3,000 esą koncentracijos kempėse. Nežiūrint nacių policijos budrumo, katalikai moka slapta susirinkti nakčia namų rūsiuose ir t.t.

Niekas su tokiu atkaklumu nekovoja prieš diktatorių užmačią, kaip Bažnyčia ir ji tą daro visais amžiais ir visur, ar tai Vokietijoje, ar Rusijoje.

KAS KRISTAUS NEPARDUODA, NEPARDUOS NE TĖVYNĖS.

Visas pasaulis su pagarba žiūri į šimtus norvegų mokytojų, kurie nepabugo eiti į kalėjimus ir ištėrimus, bet pasiliko ištikimi savajam kraštui. Ypač stipriai pasireiškia prieš okupantus norvegų dviasikija. Vyskupas Eivind Berggrau yra uždarytas mažame namelyje, Asker mieste. Jį saugo 11 policininkų, ginkluotų šautuvais, revolveriais, nešiojančių plieno šalmus. Devyniolika norvegų religinių organizacijų pasiuntė protesto raštus prieš nacius, pareikšdamos, kad jos eina išvien su vyskupais ir kunigais.

SSSR PASKOLA LENKIJAI.

Lenkų spaudos agentūra praneša, kad Lenkijos vyriausybė gavo iš Rusų vyriausybės paskolą 100,000,000 rublių. Kitados raudonieji vadai susidėję su naciais dalinosi laisvais kraštais, dabar nors vargo prispausti pradės atgailauti.

TREMTINIŲ VAIKUS IŠ RUSIJOS GABENS Į INDIJĄ IR IRANĄ.

Iš Bombėjaus gautomis žiniomis pranešama apie įvykų susitarimą tarp britų, rusų ir lenkų: keletas šimtų iš Lenkijos ištremtų Rusiją vaikų (daugiausia jie buvo išvežti su tėvais), bus pergabenta iš Sibiro į Indiją ir Iraną. Tam sudarytas specialus Raudonojo kryžiaus komitetas.

Gal bent dabar, skaitydami pačių bolševikų paduodamas žinias apie ištremtus

Charkovo Fronte Naciams Nevyksta

Daugiau japonų karių Kinijon.

Chungkingas, gegužės 21 d. — Japonai išlaipino savo kariuomenę iš dvylikos transportinių laivų, netoli Foo-show, svarbiausio uosto ir sostinės rytų pajūrio. provincijos Fukien. Kinijos karo vadovybė pareiškia, jog japonus pasitiko aršūs kinų kariuomenės pasipriešinimas.

Chungkingas, gegužės 21 d. — Matomai norėdami užimti Kinijos pajūrio provinciją Chekiang, kurios tarimosios aviacijos bazės sudaro pavojų Tokijo, japonai, nežiūrėdami savo nuostolių žygiuoja 150 mylių frontu į pietus ir koncentruoja naujas pajėgas kitų provincijų į vakarus nuo Chekiang.

Kinų sluogsniai pareiškia, jog šiemis žygiams japonai panaudoja tarp 30,000 ir 40,000 kariuomenės ir kaimyninėje provincijoje koncentruoja apie 20,000 kareivių.

Tuo tarpu Yunan provincijoje, pasak kinų, situacija pasilieka nepasikeitusi. Taip pat ir japonų žygiai iš šiaurės į Yunan provinciją su laikyti.

Dingo penki karo orlaiviai

Montgomery, Ala., gegužės 21d. — Gunter aerodromas šandie paskelbė, jog negrįžo penki U.S. kariuomenės pratybos orlaiviai ir Brookley aerodromas, Mobile, pranešė, jog du jų sudužo netoli Atmore, Ala. ir vienas lakūnas žuvęs.

lenkus, mūsų raudonieji "lietuviai" sutiks, kad rusai tikrai trėmė žmones, ir tai ne vien iš Lenkijos. Iki šiol lietuviečiai bolševikai vis tvirtino, kad arba lietuviai patys savą norą važiuo į... Sibirą, arba—iš viso tos pavardės esą nurašytos nuo kapų paminklų...

Niekus šnekat, vyrai, jūsų galvose ir širdyse—kapai, tik be kryžių ir nėra vilties susilaukti prisikėlimo...

O KIEK IŠ VISO BESPALVIŲ...

Skelbiama, kad Amerikoje kas penktas vyras ir kas penkiolikta moteris nešioja taturavimo žymes. Šiaip jau dažytų moterų skaičius žymiai didesnis. O kiek žmonių slankioja visai be spalvos... Kiek tokių, kurių plaukai surangyti, bet po jais smegenys nekultivuotos, — kiek dažytų lūpų, bet kai jos prasiveria neturį nieko gero, kilnaus pasakytis...

Nacių kontrofensyva.

Kada vokiečiai, kurie gyrės, kad viskas Kerch pusiasaly baigta, jie sutiko smarkų pasipriešinimą rusų rezervų, atėjusių iš Kaukazo; kitos nacių jėgos daro akla kontrofensyvą prieš atvirą kairiąją sovietų armijos sparną, einantį Charkovo fronto kryptimi.

Minske nužudyta 150 asmenų — nacių laikraštis

Bernas, gegužės 21 d. — Vilniuje leidžiamas nacių laikraštis Vilmers Zeitung šandie pranešė, jog 150 as-

menų nužudyta Minske. Vokiečiai juos nužudė už tariamą terorizmą.

Pasak laikraščio, trisdešimt pakarta, o likusieji sušaudyta.

Ašies sluogsniai skelbia, jog atvyko Gibraltar U.S. kariai

New Yorkas, gegužės 21d. — Ašies ir ašies dominuojamų valstybių radio šandie paskelbė, jog Gibraltar atvykę Jungtinių Valstybių kareiviai. Šie pranešimai niekur kitur nepatvirtinti.

Vichy radio paskelbė, jog Gibraltar trečiądienį atvykęs vienas transportinis laivas su 5,000 Amerikos karių. Tuo tarpu nacių radio paskelbė, jog Gibraltar atvykę 5,000 Amerikos karių, kuriuos lydėję trys britų destrojieriai, bet Gibraltar jie neišlipę ir nežinia kur jie vyksta.

Australija suregistruos 35,000 vyrų konstrukcijai

Sąjungininkų štabas Australijoje, gegužės 21 d. — Australija šandie pasirengę suregistruoti dar 35,000 vyrų konstrukcijai, kurie paruoštų Australiją sąjungininkų didžiosios ofensyvos baze.

Tuo tarpu sąjungininkų lakūnai atnaujino savo ataką ant japonų pirmųjų bazių ir vakar apmėtė bombomis Koepangą ir Dili, olandų-portugalų Timoro saloje.

New Yorkas, gegužės 21 d. — Maskvos radio paskelbė, jog rytų fronte įvykę ginkluoti rumunų ir vengrų kareivių susirėmimai.

Radio taip pat paskelbė, jog Pragoje nužudyta septyni nacių karininkai ir Lyons, neokupuotoji Prancūzijoje žmonės suruošė demonstraciją prieš vokiečių orkestro koncertą.

Britų radio paskelbė sovietų komunikatą, jog ištisas vokiečių kariuomenės traukinys, vykstant per Lenkiją Rusijos frontan, atsiskaldė bevykti toliau Varšuvos. Dalis kareivių pabėgė.

Meksika svarsto karo paskelbimą

Mexico City, gegužės 21d. — Meksikos prezidentas Manuel Avila Camacho šandie sušaukė ministrų kabinetą specialų posėdį, kuriame bus aptarta paskelbimas ašies valstybėms karo.

Užsienio reikalų ministras posėdį atsinešė formalią karo deklaraciją Vokietijai, Japonijai ir Italijai, kuri buvo sudaryta ašies submarinui nuskandinus Meksikos tankerį.

Kai kurie sluogsniai įsitikinę, jog Meksikos prezidentas po kabineto posėdžio kreipsis į kongresą, kad būtų priimta karo deklaracija.

KARO EIGA

Washingtonas. — Planuojama pajamų taksus išskaičiuoti reguliariai iš savaitinių algų.

New Yorkas. — Ašies radio paskelbė, jog Gibraltar atvykęs Jungtinių Valstybių kariuomenė.

Bernas. — Vilniuje leidžiamas nacių laikraštis skelbia apie naujus žudymus asmenų Minske ir kitose vietose.

Maskva. — Rusai užėmė svarbias tvirtoves prie Charkovo. Kerčios fronte tebesilaiko prieš vokiečius.

Chungkingas. — Japonai išlaipino kariuomenės Kinijos rytiniam pajūryje, kai tuo pačiu laiku kiti japonų daliniai žygiuoja kitose Kinijos vietose.

Naciai skelbia atmušę rusus

Berlynas, gegužės 21d. — Berlyno oficialus radio paskelbė nacių karo vadovybės pranešimą, jog Charkovo fronte tebevyksta sunkios kovos ir vokiečiai atmušę dideles rusų atakas, kuriose dalyvavo ir sovietų tankai.

Komunikatas pareiškia, jog šiose kovose rusams padaryta dideli nuostoliai ir sunaikinta dar 63 sovietų tankai.

Karo vadovybė taip pat pranešė, jog didelės rusų atakos vystosi Ilmenos ežero apylinkėse, bet pareiškia, jog ir šios atakos sulaukys ir rusams padaryta didelių nuostolių.

Rusai esą šešios mylios arčiau Charkovo — sovietai.

Nacių kontratakos nepavykusios

Maskva, gegužės 21 d. — Šandie pranešama, jog rusų kariuomenė užėmusi vokiečių vieną svarbiųjų tvirt-

tovių prie Charkovo ir pasistūmėjo dar šešias mylias pirmyn.

Kariuomenės organas Raudonoji Žvaigždė rašo, jog užėmus nacių įsitvirtinimą kovos prasidėjusios atviram lauke ir nesutvirtintose apgyventose vietose. Kovose svarbų vaidmenį suvaidinę ugniaspauddžiai ir priestankiniai pabūklai.

Stockholmo Pranešimai.

Iš Stockholmo gauti pranešimai skelbia, jog rusai užėmę pozicijas prie geležinkelio tarp Charkovo ir Loozovajos.

Pasak rusų pranešimų, kovose pirmiausia panaudota artilerija, orlaiviai ir tankai ir tik paskui pasiūsta pėstininkų būriai. Beto, rusai užėmę penkis aplinkinius kaimus ir atmušę vokiečių rezervų ataką.

Fortifikuotas Kaimas.

Rusų pranešimai pažymi, jog šį fortifikuotą kaimą vokiečiai išlaikė tris mėnesius ir per tą laiką įrengė geriausias fortifikacijas aplinkui sudarydami minų laukus ir kitokias gynybos priemones.

Beto, rusai praneša, jog atmušta vokiečių atakos attoniasdešimt mylių į pietryčius nuo Charkovo ir aršiai laikosi Kerčios pusiasalyje prieš nacių atakas.

Tuo tarpu rusų partizanai atsiėmė iš vokiečių svarbų miestą Baltarusijoje.

Paskyrė sąjungininkų valstybių dieną

Springfield, Ill., gegužės 21 d. — Gubernatorius Green šandie išleido proklamaciją, kuria birželio 14 dieną paskiriama Sąjungininkų Tautų diena. Savo proklamacijoje gubernatorius ragina Illinois gyventojus tą dieną reikšmingai atžymėti.

Kiek anščiau birželio 14 dieną Sąjungininkų Tautų pagerbimui paskyrė Prezidentas Rooseveltas. Diena bus minima visoj Amerikoje.

rią būtų galima palengvinti pajamų padidėjusių taksų mokėjimą.

Iždo sekr. Morgenthau tuo tarpu pasiūlė, kad Iždo departamentas būtų autorizotas atskaityti nuo darbininkų ir kitų asmenų algų reguliariai po 10 nuošimčių, kurie vėliau bus įskaičiuoti į taksus.

Ickes nepritaria gasolino suvaržymui

New Yorkas, gegužės 21 d. — Vidaus reikalų sekr. Ickes šandie pareiškė nepritaria gasolino vartojimo suvaržymui vidurvakarių valstybėse, nebent tai pagerintų situaciją septyniolikoje rytų pajūrio valstybių.

Tuo pačiu laiku sekretorius davė suprasti, kad rytų pajūrio gyventojai negali tikėtis gasolino situacijos pagerėjimo.

Dešimts nuošimčių algos taksams

Washingtonas, gegužės 21 d. — Šandie atstovų rūmų komisija svarsto planus sudarymui sistemos, pagal ku-

IŠ DETROIT LIETUVIŲ VEIKIMO FEDERACIJOS 4 SK. 3-jų METŲ DARBUOTĖS APŽVALGA

Prieš tris metus, kilo tarpe Detroito senų darbuotojų mintis, kad surengus veikėjams-bruzdelinkams bankietę su pasilinksminimu. Asmeniai buvo sukviešti būrelis darbuotojų ir bal. 26 d. 1939 m. Šv. Antano par. mokyklos kambaryje įvyko susirinkimas reikale surengimo tokio vakaro. Susirinkusieji pradėjo svarstyti ir plačiau išdiskusavę pramogos reikalą, priėjo išvados, kad vieno parengimo — pasilinksminimo maža reikšmė. Kadangi tame susirinkime dalyvavo darbuotojai iš visų trijų parapijų, vienbalsiai nutarta sušaukti kitą susirinkimą pakviečiant dar kitus katalikų darbuotojus, draugijų valdybas ir dvasios vadus, kad būtų galima užmegzti didesnis veikimas. Nustatyta diena ir vieta bendram susirinkimui. Visi pasizada pavaryti agitaciją.

Gegužės 25 d. Lietuvių svetainėje įvyko gana skaitlingas susirinkimas, kuriam dalyvavo kiti kurių dr. J. valdybos, Šv. Antano par. klebonas kun. I. F. Boreišis ir net katalikų vadai iš Chicago: kun. I. Albavičius, L. Šimutis, dr. A. Rakauskas, Kun. I. F. Boreišius atkalbėjus malda, susirinkimas pradėtas pakilusiu ūpu. Vakaro vedėjas paaiškino susirinkimo tikslą, vienbalsiai nutarta išrinkti valdybą ir eiti prie tolimesnių svarstymų. Kadangi dalyvių buvo iš trijų parapijų ir veikliausi darbuotojai valdybą išrinkta tokie asmenys, kurie supranta veikimo svarbą, pakenčia užmetinėjimus, ir gali savo užduotis atlikti. Valdybą sudarė: Petras Medonis, pirm.; Stasys Atkočiūnas, vice pirm.; Anelė Ambrasienė, nut. rašt.; Ona Kratavičienė, fin. rašt.; Pijus Grybas, išd.

Pirmininkas, užėmęs vietą, pareiškė, kad Detroito katalikų darbuotojai yra plati dirva ir bendromis jėgomis daug kas galima nuveikti. Zадėjo dėti pastangų, kad savo pareigas atliktų kuo geriausiai. Panašiai išreiškė ir kiti valdybos nariai.

Pirmiausiai svečiai čikagiečiai pasakė įdomias kalbas, kaip svarbu yra katalikams bendrai, sutartinai darbuotis. Jiems susirinkusieji išreiškė dėkingumą. Iškvieistas kun. I. F. Boreišis pareiškė, kad čia yra plati dirva katalikų veikimui, tik tai besiorganizuojančiai grupei reikėtų surasti tinkamas vardas, kuriam visi pritarėtų.

Eina svarstymas, kokių vardu pasivadinti. Kalbose buvo pareikšta, kad Federacijos neorganizuoti, nes kai kurios dr. jos nenorės prisidėti dėl ekstra mokesčių. Norint, kad skaitlingesnis būtų būrys katalikų darbuotojų, Federacijos vardas nekeliamas; siūloma nauji var-

dai: Detroito Katalikų Tarpyba, Detroito Lietuvių Katalikų Veikimo Centras ir k. Didžiuma balsų nutarė pasivadinti Det. Liet. Katalikų Veikimo Centras. Vardas duotas pagal tą norą, kad tik nebūtų Federacija, kad dr. jos be baimės galėtų bendrai darbuotis, kad jų išdas ekstra mokesčiai nebūtų judinamas. Bet po kiek laiko pasirodė, jog tos dr. jos visvien atstovų nesuindžia.

Veikimo Centras tuoj ėmėsi darbo, birželio 29 d. buvo iškeltas sumanymas kvieisti Detroito Lietuvos Vytauto Didžiojo Universiteto chorą, kuris ruošės vykti į Ameriką. Chorui neatvykus, liepos 20 d. surengta piknikas, kuris dėl lietaus nepavyko. Rengėjams buvo pirmas smūgis. Bet nenusiminta. Spalio 8 d. surengta rudeninis piknikas, kuris pelno davė \$165.25. Šis parengimas sustiprino dvasią. Kadangi tuo metu susirinkimai buvo laikomi parapijų salėse, piknikui pasisekus, nutarta ir išmokėta visoms trims parapijoms už šviesą vartojamą laikant susimus po \$10.00. Tą patį mėnesį buvo laiškais atsiųsta į visas dr. jas, kviečiant jas prisidėti prie Katalikų Veikimo Centro. Į tuos kvietimus tačiau mažai kreipta dėmesio.

Lapkr. 30 d. tais pačiais metais susirinkime išsireikšta, kad Kat. Veikimo Centro vardas kai kuriems neaiškus. Duota dalyviams plačiai tuo klausimu išsikalbėti. Kai kurie pareiškė, kad reikia pasivadinti tokiu vardu, kuris būtų visiems žinomas ir pagaminti konstituciją. Visiems išsikalbėjus vienbalsiai nutarta priimti Federacijos vardą, kurios ir konstitucija yra tinkama mūsų veikimui.

1940 metais valdyba vienbalsiai užgirta ta pati.

(Pabaiga bus kitą penktadienį).

Atvyksta "Draugo" administratorius

Federacijos 4 sk. rengiama gegužinė, gegužės 31 d. bus nepaprasta. Gauta žinių, kad kun. P. Činikas, M. I.C., "Draugo" administratorius ir kiti "Draugo" štabo nariai tikrai atvažiuos į gegužinę. Žada atvažiuoti ir Chicago lietuvių jaunimo.

Adv. S. Gabaliauskas, "Lietuvių žinių" red. iš Clevelando pranešė, kad atvažiuosius su K. P. Štaupais. Jaunimas irgi rengiasi. Gegužinė įžangos tikietais kiekvienas galės tikėtis laimėti dovanas: "Draugą" ir "Liet. žinias" metams.

Gegužinėj svečių turėsime daug. Bus gera proga su jais sueiti į artimesnę pažintį. Detroitiečiai, visi stengkitės dalyvauti šioj gegužinėj.

PETRAS MEDONIS

Nuo pat jaunystės darbuojasi katalikų veikime. Federacijos 4 sk. nuo susiorganizavimo eina pirmininko pareigas ir stengias palaikyti draugiškumą su visais, kad tik veikimas būtų sėkmingesnis. Jis be to yra geras smuikų, kanklių, gitarų išdirbėjas. Jo gamybos muzikaliai instrumentai ir sveiktaučiu aukštai vertinami. Lietuviams patartina smuikas įsigyti iš savo veikėjo.

Ilgamečiu lietuviybės darbuotojui linkime ir toliau nepaliauti darbuotis.

nėj. Vėliau, gal, negalėsime gauti gazolino ir nebus progos toms linksmybėms.

Chas Gust-Gusciauskas, tarnaujans U. S. Navy, buvo parvykęs į svečius pas tėvelius. Gusciauskienė uoliai darbuojasi Moterų Sąjungos 64 kp. ir Federacijoje.

Kazimieras ir Anelė Žvirgždynai, gegužės 17 d. per sumą darė atminimą 25 metų vedybinio gyvenimo. Mišios šv. buvo užprašytos jubiliatų intencija. Pamaldose

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinis.
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampus 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Trečiad. ir Sekmad. pagal sutartį

**Būkit Malonūs
SAVO AKIMS!**

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas, leisdami išegzaminuoti jas moderniausia metodu, kuria regėjimo mokslas gali suteikti.

35 METŲ PATYRIMO
pririnkime akinius, kurie pašalina visą akių įtampą.

**Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.**
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Telefonas: CANal 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiad. ir Sekmad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

**LIETUVIS DAKTARAS
OPTOMETRISTAS**
Pritaikoma akinius
atsakominais ir
priemama kaina.

JOS F. BUDRIK
KRAUTUVEJE
3241 So. Halsted St.

Telefonas:
'Calumet 4591
DEL RADIO PATAISYMO
PASAUKITE:
YARDS 3088

dalyvavo savieji, giminės, pažįstami.

K. ir A. Žvirgždynams ta proga linkime laimingai sulaukti aukštinio jubiliejaus. Jų šeima pavyzdinga, dosni parapijoms. Sūnus Julius pirmas pradėjo katalikišką spaudą platinti prie bažnyčios, kuomet Detroito žinios pradėjo tilpti "Drauge".

Gegužės 24 d. didžiulis Šv. Antano parapijos piknikas žada būti vienas linksmausių. Prie to, Beech Nut Grove visi medžiai sužydėję. Dovanoms paskirta 250 dol. Knygutės būtinai reikia grąžinti tam, iš ko kas yra pamėgęs.

Koresp.

EAST SIDE

Iš Parapijos Rėmėjų Moterų Klūbo susirinkimo

Šv. Jurgio Parapijos Rėmėjų Moterų Klūbo susirinkimas įvyko geg. 13 d., bažnyčios svetainėje. Susirinkimą malda atidarė pirm. klebonas kun. J. Čižauskas.

Raštininkė S. Bukšaitė perskaitė praeito susirinkimo nutarimus, kurie buvo priimti.

A. Balkienė išdavė raportą nuo rengto vakaro bal. 19 d. Vakaras pelno atnešė \$73.79.

DR. SELMA SODEIKA, O. D.

AKIS IŠTIRINĖJA
AKINIUS PRITAIKINA

Ofise randasi kiti pataisymo metodų įrenginiai akims, kurioms akinų pagalba neužtenka.

VALANDOS:
Nuo 10 iki 5 val. kas dieną
Antradienio ir ketvirtadienio vakarais.

137 No. Marion Street
Oak Park, Illinois
(Prie kampo Lake St.)

Telephone: — EUCLID 906.
— REZIDENCIJA —
1441 So. 50th Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Cicero 7681

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRGINIA 0036
Residencijos tel.: BEVERLY 3244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Trečiadieniai: pagal sutartį.

Res. 6966 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4948

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 West Marquette Rd.

DR. STRIKOLIS
PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARDS 4787
Namų tel. PROspect 1030

Tel. YARDS 5021.
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
77th West 35th Street

Kas bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas.
(Mat. 10, 22).

Kleb. kun. J. Čižauskas dėkojo klūbai ir rengimo komisiijai už gražią paramą parapijai.

M. Salaševičienė, buvus irgi komisijoje tam vakarui, dėkojo A. Balkienei, kuri daugiausia pasidarbavo tam vakarui ir viską gražiai tvarkė.

Buvo kalbėta apie šepą susidėjimui nuosavų indų. Pavesta A. Balkienei ir A. Baronienei pasikalbėti su K. Belickiu apie tą darbą.

Parapijos pikniko gaspadorius J. Belickas atsilankęs į susirinkimą, prašė klūbo prisidėti darbu, piknikui, geg. 24 d.

Darbininkės išrinktos: prie tikiųjų, S. Bukšaitė, prie valgių P. Medonienė, M. Salaševičienė, A. Blauzdiene, P. Bagdžiūtė, S. Priešgintienė.

Duotas įnešimas rengti privatų išvažiavimą. Išrinkta komisija: A. Balkienė ir P. Medonienė apie tai rūpin-tis ir pranešt sekančiam susirinkimui.

Įnešimas duotas ir narių užgirtas paaukoti iš kasos \$10 maliavojimui vienos stacijos.

Naujų nutarimų nebūta ir

(Nukelta į 3 pusl.)

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
AKIŲ GYDYTOJAS
SPECIALISTAS

Savęs 20 metų praktikuojantis akių taisyse ir gydyme
GERAI PRITAIKINTI AKINIAI
patalys kreivas akis, trumparegius ir toliaregius;
palengvins akių įtampą, pašalins galvos skausdėjimą, svagimą ir akių karstį.

MODERNIAUSI, TOLIAUSI
EGZAMINAVIMO BŪDAI
Specialūs atyda atkrepiama į valkių akis.
AKINIAI pritaikomi tiksliai kada reikia.

VALANDOS:
10-tos iki 6-tos valandos kasdien.
Sekmadieriais pagal sutartį.

4712 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 1573

DR. A. W. PRUSIS

6924 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

OFISO VALANDOS:
Nuo 9:00 ryto iki 12:00 pietų;
nuo 2:00 iki 5:00 val. po pietų ir
nuo 6:30 iki 9:00 val. vakare.

Trečiadieniai ir šėštadienio vakarais pagal sutartį.

Tel. CANal 6122

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West Cernak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA:

6631 S. California Ave.
Tel. REPablie 7868

Tel. CANal 0257
Res. tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare

Tel.: HEMLOCK 2061

DR. JOSEPH KELLA
DANTISTAS
6558 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 9:00 val. ryto iki 9:00
val. vak.; trečiadieniai nuo 9:00
val. ryto iki 11:00 val. pietų.

TT. Marijonų misijos

Cicero, Ill. — Šv. Antano par. bažnyčioje — birželio 5 — 13 dd. — kun. Vincas Andriuška, M.I.C.

Marian Hills, Ill. — seminarijoje — birželio 17 — 26 dd. — kun. Juozas Dambrasukas, M.I.C.

Marianapolis, Conn. — kolegijoje — birželio 15 — 24 dd. — kun. Petras Malinauskas, M.I.C.

Marian Hills, Ill. — Noviciate — liepos 7 — 16 dd. — kun. Vincas Andriuška, M.I.C.

Grand Rapids, Mich. — Šv. Sv. Petro ir Povilo par. bažnyčioje — liepos 17 —

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Most Modern
Photography Studio
for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO
MOST MODERN
COMPLETE
ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LA 1-1477

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniai, Ketvirtadieniai
ir Penktadieniai
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniai, Trečiadieniai
ir Šėštadieniai
Valandos: 3 — 8 popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2158 West Cernak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso val.: 2-4 ir 7-9
Seredoj pagal sutartį.

Res.: 7004 So. Fairfield Avenue
Res. tel.: HEMlock 3150

Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS
DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seredoj pagal sutartį.

Telefonas: HEMlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val. Vak 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį.

Telefonas CANal 4796

DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1913 So. Halsted St.
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.

Sekmadieriais taigi pagal sutartį.
Res. telefonas BEELay 0434.

Tel. Cicero 1484

DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare.
ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Taigi pagal sutartį.

Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2481

Res. Tel. LAFayette 0094

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Jeigu Neatsiliepia —
Sauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8:30 vak.
Trečiadieniai nuo 2 iki 4 popiet
Nedėliomis pagal sutartį

26 dd. — kun. Antanas Mažukna, M.I.C.

Harrison, N. J. — Sopulingosios P. Švč. par. bažnyčioje — liepos 18 — 26 dd. — kun. Petras Malinauskas, M.I.C.

ADVOKATAS

WHITNEY E. TARUTIS
ADVOKATAS

Centrinis Ofisas:
3133 S. HALSTED ST.
(Lietuvių Auditorijoje)

VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos
valandos vakare.

Telefonas CALumet 6877
134 N. LA SALLE ST.
Room 2014 Tel. STAta 7572

Stanislovas T. Gross
ADVOKATAS

buvusis
Assistant State's Attorney
of Cook County
Dabar veda generalinį teisių praktiką
po antraštu:

One North La Salle St.
ROOM 1215 — Tel.: RANdolph 8322

VALANDOS: nuo 9 ryto iki 5 v. vak.
Praktikuoja visuose teismuose.
Specializuoja kriminališkuose srityse.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street

Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadieniai tik 2-4
Šventadieniai 11-12.

Tel. CANal 5969

DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas ir Rezidencija:
2155 West Cernak Road

OFISO VALANDOS
Nuo 7 iki 8:30 val. vakarais
ANTRAS OFISAS
2017 So. Western Ave.
Tel. CANal 7171

Nuo 8 val. ryto iki 5 val. kasdien

Ofiso Tel. VIRginia 1886

DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:

Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarus.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 So. Ashland Ave.
(2-tros tubos)

Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Avenue
Ofiso Tel.: Yards 0994

Res. Tel.: Kenwood 4300

VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-6 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

TELEFONAI:
Office — HEMlock 5524
Emergency — call MIDway 0001
Res. — HEMlock 1643.

KOPLYČIOS DYKAI

VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Ttreet
Skyrius: 710 West 18th Street
Visi telefonai: YARds 1419

J. LIULEVICIUS
4348 South California Avenue
Tel. LAFayette 3572

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARds 0781-0782

LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANAl 2515

42-44 East 108th Street
Tel. PULIman 1270

MAZEIKA ir EVANAUSKAS
3319 Lituanica Avenue
Tel. YARds 1138-1139

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 South Michigan Avenue
Tel. PULIman 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue
Tel. YARds 4908

ANTHONY B. PETKUS
1410 South 50th Avenue
Tel. CICERO 2109

6812 South Western Avenue
Tel. GROvehill 0142

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

1334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3c.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kainos: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavieniai numeriai — 3c. Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negrašiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiūnčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuostatais. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus patalysmams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Ciceros rinkliava ir čekagietės

Ne visuomet mes, lietuviai, išnaudojame mums duotas progas sustiprinti savo kultūrinę ar labdarybės įstaigas, ar apamai, lietuviškąjį sąjūdį.

Čia mes paduosime vieną pavyzdį.

Būsimąjį sekmadienį, gegužės 24 d., Ciceros mieste įvyksta vieša rinkliava arba "Tag Day" lietuvių senelių prieglaudai baigti statyti. Kad gauti leidimą ir viską prirengti, vietinei labdaryi kuopai reikėjo nemažai padirbėti. Kuopa, manydama, kad vieni ciceriečiai nepajėgs tinkamai išnaudoti duotos progos lietuvių įstaigai paremti, kreipiasi į Chicago ir apylinkės lietuvių. Tačiau nusiskundžiama, kad į tą prašymą mažai kas dėmesio tekreipia. Labai gaila.

Kaip rimtas, svarbus ir reikalingas dalykas yra lietuviams seneliams prieglaudos namų statymas, taip svarbus ir rimtas yra darbas sukelti reikalingas statybai lėšas. Be to įstaiga nebus užbaigta. Ir jei vieno ar kito miesto valdžia mato reikimą duoti leidimą lietuvių įstaigai rinkliavą daryti, reiškia ji supranta, kaip svarbus yra dalykas. Tuo jie mums padeda. Tai mes, lietuviai, turime įvertinti ir pasinaudoti teikiama mums pagalba ir priajutimu.

Dėl to, mes nuo savęs raginame visas lietuvių, ar jos gyventų Ciceroje, ar Berwyne, ar Melrose Parke, ar Chicagoje, ar kur kitur, atkreipti į tai rimto dėmesio ir būsimąjį sekmadienį rytą vykti į Šv. Antano parap. salę, Cicero, kad pasidarbuoti viešojo miesto rinkliavoj ir padėti kelti fondus lietuvių senelių prieglaudai, kurios reikalai yra ne vien ciceriečių, bet visų lietuvių reikalai.

Ir visais kitais panašiais progais, kaip Ciceros rinkliava, pasistengime išnaudoti visus šimtu nuosimčių lietuvių labdarininkų arba kultūros darbiui. Tai daug padės mums išlaikyti savas įstaigas ir jas sustiprinti.

Vienuolis, kurs buvo Kinijos premieras

Kinija, kaip šiomis dienomis pranešama, savo pasiuntiniu prie Vatikano paskyrė benediktiną vienuolį tėvą Petrą Celestiną.

Neabejojame, kad mūsų skaitytojams bus įdomu sužinoti, jog šis vyras, kinietis tėvas Petras Celestinas yra buvęs Kinijos ministras pirmininkas, kuris tais laikais (1913 m.) vadinosi Lou Tseng Tsiang. Be to, jis yra žymus Kinijos diplomatas: buvo Kinijos ministru Rusijai, atstovavo Kiniją Versalio taikos konferencijoj, vėliau buvo savo krašto atstovu prie Tautų Sąjungos. Pažymėtina, kad jaunas diplomatas, gyvendamas Petrograde, vedė katalikę belgę. Ji mirė 1926 m. Likęs našlys, jisai priėmė katalikų tikėjimą, įstojo į Benediktinų vienuolyną, baigė seminariją ir buvo įšventintas į kunigus. Dabar jis jau 70 metų amžiaus, tačiau visomis savo jėgomis tebesidarbuoja savo tėvynei — Kinijos sukurikščiūniniui ir jos visokeriopai gerovei. Tai yra didis Kinijos vyras, nuosirdus patriotas ir kartu drausmingas, pamaldus vienuolis kunigas, kuris nuolat meldžiasi ir darbuojasi savo krašto gerovei. Kinijos vyriausybė, atsižvelgdama į tėvo Petro diplomatinį patyrimą, į jo išikimumą savo valstybei, jį paskyrė labai svarbiam postui — pasiuntiniu prie Vatikano.

Nuo karo nukentėjusių šelpimas

Amerikos slavokai taip pat turi fondą nuo karo nukentėjusiems savo tautiečiams šelpti. Surinktasias aukas jie siunčia į Vyskupų Šelpimo Komitetą. Ir tuo jie džiaugiasi, nes jų surinktos aukos pasiekia savo tikslą visa pilnuoma. Ir dar daugiau. Štai, šiomis die-

nomis Vyskupų Komitetas slavokams šelpti pasiuntė \$20,000. Patys slavokai sukėlė \$11,000, o kitus pridėjo Vyskupų Šelpimo Komitetas. Vadinas, afilijavę savo fondą su Amerikos katalikų veikimo centru, slavokai daug laimi.

Panašiu būdu, kaip jau buvo pranešta, veikia ir mūsų Federacija, prie kurios veikia Lietuvai Gelbėti Fondas surinktas nuo karo nukentėjusiems lietuviams šelpti aukas siunčia per Vyskupų Komitetą.

Propaganda ir fikrovė

Liet. Gen. Konsulato New Yorke "Sp. Apž." rašo, kad po to kai Londono "Times" parašė, kad Baltijos kraštų gyventojai nepageidauja nei rusų, nei vokiečių, tas pats laikraštis įdėjo ir kitą žinią jau iš rusiškų šaltinių, būtent, iš Maskvos, kurioje atpasakojamas "Izvestija" tilpės straipsnis, išskaitliuojantis Sovietų padarytas geradarybes Baltijos kraštuose. Kiek tai liečia Lietuvą, tvirtinama, kad 40,000 bedarbių po okupacijos aprūpinta darbu.

Bet pažiūrėkime ką tuo reikalu sako pati oficiali bolševikų statistika. Sovietų viešpatavimo laikais Lietuvoje išleistas 1940 m. rugpiūčio mėnesį "Statistikos Biuletenis", kuris pateikia bedarbių statistiką Lietuvoje už visą 1940 metų pirmą pusmetį. Pagal tą bolševikų išleistą biuletinį bedarbių skaičius Lietuvoje 1940 metais buvo toks: sausio mėn. — 12,007; vasario — 11,103; kovo — 10,577; balandžio — 11,335; gegužės — 10,897; birželio — 9,007.

Iš pateiktų skaitlinių matyti, kad bedarbių skaičius buvo mažiausias Sovietų okupacijos išvakarėse ir kad "Izvestija" pateikiama skaitlinė yra daugiau negu keturis kartus didesnė už Sovietų oficialaus leidinio Lietuvoje paduotus statistinius davinus.

Jeigu vėliau, Sovietams Lietuvoje šeiminkaujant, repatrijavus Vokietijon 53,000 gyventojų, be to, areštavus ir deportavus žymų lietuvių skaičių, vis tik atsirado net 40,000 bedarbių, tai tas faktas, suprantama, kalba ne Sovietų tvarkos Lietuvoje naudai, ne tą įrodo, ką bolševikai siekia įrodyti. Bolševikų aiškinimai tik įrodo, kad nedarbas Lietuvoje buvo pačių bolševikų nevykusio šeiminkavimo pasekmė.

Isidėmėtina

Kun. Jonas Balkūnas "Garso" jubiliejiniame numeryje tarp kitko rašo:

"Kovoti už tikėjimo laisvę yra kova už tautos laisvę, už tautiškumą. Kas kovoja tikėjimą, kovoja ir tautiškumą. Kaip akiai kovoja laisvamanių Bažnyčių. Griauti pamatus tų namų, kuriuose gyventi, yra neprotinga. Mūsų spauda sveiką amerikonišką nekovoja. Ji kovoja ištautėjimą — metimą savo kalbos, savo papročio, savo įstaigų, savo religijos. Toks ištautėjimas nėra amerikoniškas. Amerikoniškas nereikalauja tokio ištautėjimo, kurį mes smerkiame. Tikriausioj prasmėj amerikoniškas reiškia pasišventimą ir atsidavimą toms idėjoms ir tiems idealams išreikštiems Amerikos Nepriklausomybės paskelbimo akte ir Jungtinių Valstybių konstitucijoje. Tokiam amerikoniškumui mūsų spauda nuo pat pradžių tarnauja."

Raudonieji ir baltieji imperialistai

Liet. Gen. Konsulato biuletenis paduoda:

"New Yorke leidžiamas rusų, nekomunistų, dienraštis "Novoye Russkoye Slovo" gegužės 2 dienos numeryje pasisako dėl Stalino gegužės 1 dienos įsakymą raudonajai armijai.

Laikraštis Stalino įsakymą vadina labai reikšmingu, nes juo nustatomi Sovietų Sąjungos tikslai. Gi tie tikslai esą aiškūs. Būtent, išvadavimas rusiškųjų žemių iš vokiškojo užkariautojo, tai yra ne tik išvadavimas Rusijos (RSFSR) teritorijos, bet išvadavimas ir Ukrainos, Gudijos, Latvijos, Lietuvos, Estijos, Moldavijos ir Karelijos.

Anot to dienraščio, tuo įsakymu Stalinas apibrėžęs Sovietų Sąjungos sienas ir davęs pažadą jų nepilėti svetimon saskaiton, ko taip "biją" visokie sabotažnikai ir penktakolumnistai. Girdi, tos sienos einančios Moldavijos, Ukrainos, Gudijos, Lietuvos ir Karelijos sovietinių respublikų sienomis, o tai esą Rusijos 1941 metų sienos. Tada reiškia, sako laikraštis, kad Rusijos karo tikslai toliau rusiškųjų 1941 metų sienų nesiekia.

Toks esąs Stalino įsakymo politiniai-karinis turinys, kuris esąs visiškai aiškus ir priimtinas kiekvienam rusų patrijotui ir nė per colį neperžengias 26 tautų deklaracijos...

Kaip matome, rusai, ar jie būtų bolševikai ar monarchistai, vienu punktu visiškai sutaria, tai laikyti vergijoje svetimas tautas."

("Draugas", 1917 m. gegužės mėn. 22 d.)

Reikalaujama lietuvių darbininkų... Daily News skelbia: "Lithuanians for factory work; \$4.00 per day; good chance for advancement".

Didelis gaisras... Atlanta, Ga., vakar ištiko didelis gaisras, kurs sunaikino daug namų ir turto, paliekant dešimtis su virš tūkstančių žmonių be pastogės.

Pasmerkta mirti socialistas... Socialistas Adlerio pernai nužudė Austrijos ministrą pirmininką grafą Stuerghh. Žudikas nuteistas mirti.

Vokiečiai užgrobkiai... Vokietijos kancleris pasakė kalbą, iš kurios aišku, kad kaizeris yra užsimojęs eiti Bismarko keliais ir užgrobti kiek galima daugiau svetimų žemių. Vokiečiai po karo nemano atsisakyti Kuršo, Lietuvos, Serbijos ir kitų šalių.

E. St. Louis, Ill.... Čia kurį laiką klebonavo kun. P. Vaitonis. Žmonės jį pamylo. Bet jis iškeltas ir jo vieton vokiečis kunigas atkeltas. "Mes norime lietuvių kunigo" — vienu balsu šaukia žmonės.

Blaivybės reikalas... "The Chicago Examiner" dabar renka parašus po peticija į kongresą dėl svaiginamų gėrimų vartojimo suvaržymo.

Šveicarija neutrali... Šveicarijos vyriausybė siunčia į Jungtines Valstybes delegaciją, kuri įtikinės Vašingtono politines sferas, kad Šveicarija ir toliau pasilikis neutrali.

Kauno laikraščius įdėtas skelbimas, kad mirė žinomas Prūsų Lietuvos lietuvių nusipelnęs veikėjas Jokūbas Stiklorius. Jis yra miręs Tilžėje, kur ir palaidotas vasario 23 d.

Penny Wise says...

"Every wasted penny adds to Hitler's bank book"

NEVER walk away from the refrigerator without closing the door. Leaving the door ajar wastes either ice, electricity, or gas—and does the food no good! Even if you'll need to open it again soon—shut the door!

Those pennies you'll save will bring your family and your country added security if invested in U. S. SAVINGS STAMPS AND BONDS!

KAIP STIPRIAI YRA SOVIETŲ RUSIJA PASIRUOŠUSI KARUI SIBIRE

Maršalo Blucherio planai pilnai įvykdyti. Sibiro fronte rusai turi pusę milijono armiją, daug tankų ir kitų ginklų. Japonai prisibijo rusų.

Šiandien paduodame skaitytojams Amerikos žurnalist O. Hauser mintis iš Saturday Evening Post kiek rusai yra pajėgūs Rusijos Tolumuose Rytuose.

Ką sako rusų diplomatas

Kartą keliaudamas tame pačiame miegamajam su vienu rusų diplomatų vagone turėjau išgirsti jo nuomonę apie Japonijos puolimo planą.

Jie mėgins sutrukdyti mūsų susisiekimo kelius, perkirsdami Sibiro geležinkelį. Greičiausiai kur nors į vakarus nuo Blagoveschensko Taip pat jie stengsis perkirsti tą geležinkelį keliose vietose. Reikia manyti japonai taip pat puls mūsų pajūrio sritį, stengdamiesi perblokti Vladivostoką prieš tai ne gu mes spėsime sušildyti orlaivų motorus." Sėdėdamas podžiamoje barzduotas Sovietų diplomatas su susirūpinimu pirštu rodė į vingiuojantį ir prie pat sienos einantį geležinkelį, kuris vadinasi Trans Sibiro geležinkelio.

Į mano klausimą, kokias pasisekimo galimybes galėtų turėti japonai, jis atsakė, kad tai labai daug priklauso nuo to, kas padarys pirmuosius žingsnius.

Rusijos silpnosios vietos

Didžiausias Rusijos Tolumų Rytų tvirtovės silpnumas yra, kad ji blogoj pozicijoj šio svarbaus geležinkelio, kuris beveik 1,000 mylių eina, o tik 50 mylių eina atstume nuo sienos.

Tai yra labai jautrus Sovietų Rusijos Tolumų Rytų ryšis su likusia Rusijos gamybos ir pramonės sritimis. Paskutiniiais metais rusai skubotai dirbo paklodami antrą bėgių liniją ir pastatydami visam keliui dvigubus tiltus ir tunelius. Be to, jie pradėjo statyti antrą geležinkelio liniją nuo Taisheto į Pacifiko krantus.

Tačiau dideli kaltai ir šiaip įvairios gamtos kliūtys labai apsunkina šio geležinkelio statybą.

Ligi šiol tepavyko pastatyti tik tiktai atskirus nedidelius ruožus, kurie tarpe savęs neturi ryšio. Bet kas gi pasidarė su Sovietų Rusijos Tolumų Rytų ekonomine nepriklausomybe, kurią su-manė maršalas Blucher? Reikia pasakyti, lieka dar tiktai projektų stadijoje. Tikrai, jei atsiminti, kad ligi paskutinių laikų rusai gabendavo iš Vakarų Rusijos visas gyvenimui reikalingas prekes, tai tenka pripažinti, kad progresas yra ryškus. Staigiai išdygę Sovietų Rusijos Tolumuose Rytuose pusiau dykumose nauji pramonės centrai su savo liejyklo-

mis ir anglių bei rūdos kasyklomis, be abejonės, sudaro pažangą, kuri daugelyje atvejų primindavo Amerikos Vakarų išsivystymą. Bet to nepakanka.

Tuo tarpu Sovietų armija Tolumuose Rytuose suskubo padaryti reikalingas atsargas pradinės kovos veiksmams, jos naujai sukurtos pramonės niekuomet nesusklutų gaminti reikalingas ilgesnio karo vedimui medžiagas.

Rimtam karui reikalingų medžiagų Sovietų Rusijos Tolumieji Rytai dar priklausė nuo Vakarų Rusijos pramonės. Netgi dabar Rusija maitina savo Tolumų Rytų kareivius su Vakarų Hemisferos t. y. Amerikos grūdais. Taip pat ir Tolumų Rytų plieno gamyba palyginus ją su Japonijos plieno gamyba yra tiek maža, kad ji neverta yra rimtesnio dėmesio. Taip pat dabar Tolumų Rytų sritis turi išvežti gazoliną iš svetur.

Dabar rusai daro planus sintetinio gazolino gamybai iš anglių, kuris papildytų tuos menkus naturalės naftos šaltinius. Taip pat dabar didžiausias Sovietų Rusijos Tolumų Rytų pramonės centras Komsomolske visuose fabrikuose ir laivų statybos dirbtuvėse teturi 30,000 darb.

Japonai bijo rusų

Blucherio pirmąkštis Tolumų Rytų raudonosios armijos sąstatas paskirstytas į dvi atskiras vadovybes, viena turi savo buveinę pačiame Tolumų Rytų gale, o antra į rytus nuo Baikalo ežero.

Jų jungtinės jėgos susideda maždaug iš 600,000 vyrų, kurie gerai yra aprūpinti tankais, orlaiviais ir artilerija. Sovietų apsigynimo pozicijos yra paskirstytos plačioje juostoje su požeminiais sandėliais ir angariais ir 4,000 fortų.

Ligi kurio laipsnio jie panaudojo savo turimas jėgas Sibire Vakarų Rusijos giniui, niekas, išskyrus rusų, tiksliai nežino. Tačiau yra aišku, kad Rusija su savo 7,000,000 kareivių kariuodama prieš Hitlerį, vargiai ar galėtų suteikti kokią nors pagalbą Tolumiesiems Rytams.

Pasienio incidentai, kurie paskutiniiais metais įvykdavo tarp Japonijos ir Rusijos paaiškina kodėl 80,000,000 japonų jaučia baime, kuomet jie galvoja apie rusų meškina.

Tarpe 2,000 mažesnių susikirtimų, ypatingai yra ryškūs trys. Tai buvo jėgos

(Nukelta į 5 pusl.)

LIETUVOS TREMTINIŲ SOVIETŲ RUSIJON VARDAI

(Tęsinys)

4801 Kazlauskas, Mikas, 16, student, res. Vilnius.
4802 Kazlauskas, Juozas, 45, teacher, res. Girininkai Pakuonis.
4803 Kazlauskas, Julius (Jokubas), 30, engineer, res. Biržai.
4804 Kazlauskaitė, Marija (Stasys), born 1905, maid, res. Kaunas.
4805 Kazlauskas, Otonas (Povilas), born 1901, employee, res. Vilnius.
4806 Kazlauskienė, Ona (Vincas), 64, housewife, res. Vilnius.
4807 Kazlauskas, Pranas (Jonas), 31, res. Kaunas.
4808 Kazlauskienė, Stefa (Pranas), 28, res. Kaunas.
4809 Kazlauskienė, Juzefa, 75, housewife, res. Kaunas.
4810 Kazlauskas, Kazys (Antanas), 42, jurisconsult, res. Kaunas.
4811 Kazlauskas, Teofilus (Silvestras), 55, farmer, res. Kaimenai Telšiai.
4812 Kazlauskas, Juozas, 17, salesman, res. Marijampolė.
4813 Kazlauskienė, Elena (Petras), 50, nurse, res. Zarasai.
4814 Kazlauskas, Vladas (Kazys), born 1901, teacher, res. Pošnia Alytus.
4815 Kazlauskienė, Sofija, 45, housewife, res. Pošnia.
4816 Kazlauskienė, Sofija (Jokubas), 47, farmer, res. Vilnius.
4817 Kazlauskaitė, Lidija, 4818 Kazlauskaitė, Juzė, res. Vilnius.
4819 Kazlauskienė, Juzefa, farmer (with monther-in-law), res. Žvirgždynai Pabradė.
4820 Kazlauskas, Juozas (Martynas), 34, student, res. Kaunas.
4821 Kazlauskienė, Anasztazija (Juozas), 36, employee, res. Tikšliai.
4822 Kazlauskas, Gintautas (Antanas), 6.
4823 Kazlauskaitė, Laimutė (Antanas), 1.
4824 Kazlauskas, Vladas (Kazys), 42, teacher, res. Pošnia Miroslavas.
4825 Kazlauskienė, Sofija (Motiejus), 43, housewife.
4826 Kazlauskas-Kaibuta (Jonas), born 1905, teacher, res. Miroslavas.
4827 Kazlauskienė, Sofija (Silva), born 1903, teacher.
4828 Kazlauskas, Viktoras (Vincas), 32, employee, res. Vyšpinių Žvirgždačiai.
4829 Kazmazinas, Mikas (Antanas), 42, employee, res. Vilnius.
4830 Kaznauskaitė, Aleksandra (Jonas), 22, artist, res. Panevėžys.
4831 Kaznauskaitė, Marija (Jonas), 18, worker, res. Panevėžys.
4832 Kazmierčiukas, Vincas, 44, policeman, res. Vilnius.
4833 Kazmierčiukienė, Marija (Juozas), 38, housewife.
4834 Kazmierčiukaitė, Elena (Vincas), 16, student.
4835 Kazmierčiukas, Jonas (Vincas), 18, student.
4836 Kazura, Ežbieta, 60, nurse maid, res. Vilnius.
4837 Každailevičius, Bronius (Kazys), 78, farmer, res. Adolfinava Grinkiškis.
4838 Každailevičius, Kazys, 74, lawyer, res. Raseiniai.
4839 Keblėris, Jurgis (Jurgis), teacher, res. Skar

4840 Keblėrienė-Gyltė, Marcelė, 28, housewife.
4841 Keblėris, Leonidas (Juvenecijus (Jurgis), 4.
4842 Kederis, Petras, 30, employee, res. Bartininkai Vilkaviškis.
4843 Kederienė-Lunackaitė, Albina, 28, teacher, res. Bartininkai.
4844 Kederis, Algimantas (Petras), 3.
4845 Kedys, Juozas, 45, worker, res. Skaudvilė.
4846 Kėdienė, Magdalena (Kazys), 42, teacher, res. Skaudvilė.
4847 Kedytė, Milda (Juozas), 15, student.
4848 Kedytė, Laimė (Juozas), 10.
4849 Keima, Jonas (Jurgis), born 1877, with family, farmer, res. Maliokalnės Daugeliškis.
4850 Keldušis, Antanas (Petras), born 1904, teacher, res. Vilnius.
4851 Kelertas, Jonas, 40, farmer, res. Kalvarija Vilkaviškis.
4852 Kelertienė, Ona, 30, employee, res. Kalvarija.
4853 Kelertaitė, Ramutė, (Jonas), 10, student, res. Kalvarija Vilkaviškis.
4854 Kelertas, Algimantas (Jonas), 8.
4855 Kelertaitė, Dalia (Jonas), 3.
4856 Keimelis, Juozas, 60, farmer, res. Paliečiai Kapčiamiestis.
4857 Kelmėlienė, Marija, 60, housewife.
4858 Kelpšienė-Jankunaitė, Elena (Ipolitas), 37, seamstress, res. Bataikiai Tauragė.
4859 Kemerzunas, Petras (Jonas), born 1895, farmer, res. Virbalis.
4860 Kemerzūnienė, Marija (Juozas), born 1898, housewife.
4861 Kemerzūnaitė, Salomė (Petras), born 1925, student.
4862 Kemerzūnas, Romualdas (Petras), born 1933.
4863 Kemeža, Pranas (Jonas), 41, farmer, res. Uosiai Alvilas Vilkaviškis.
4864 Kemežienė, Marija (Juozas), 40, housewife.
4865 Kemežaitė, Birutė (Pranas), 17, student.
4866 Kemeža, Vytautas (Pranas), 15, student.
4867 Kemeža, Gediminas (Pranas), 9, student.
4868 Kemežaitė, Vida (Vytautas), 17, student, res. Joniškis Šiauliai.
4869 Kemežys, Vincas (Andrius), 48, mason, res. Kunigiškiai Pajevonys.
4870 Kemežienė, Ona (Jonas), 46, farmer.
4871 Kemežytė, Ona (Vincas), 15, student.
4872 Kemežys, Bronius (Vincas), 10, student.
4873 Kemežys, Antanas (Vincas), 7.
4874 Kemzura, Juozas (Pranas), 64, farmer, res. Ilgiškiai Betygala.
4875 Kemzūrienė, Marija (Antanas), 27, worker, res. Pajūris Kvedarna.
4876 Kemzūraitė, Ona (Danutė), 7 months old.
4877 Kenstavičius, Antanas, 30, worker, res. Utena.
4878 Kenstavičienė, Domielė (Mikas), 68, farmer, res. Budginai Zarėnai.
4879 Kenstavičius, Stasys (Dominikas), 23, farmer, res. Budginai.
4880 Kenstavičiūtė, Valerija, 22, teacher, res. Malė

4881 Kenstavičiūtė, Domielė (Domas), 2, Budginai Telšiai.
4882 Kenstavičius, Balys (Juozas), 55, soldier, res. Alytus Veisiejai.
4883 Kenstavičienė, (with 4 children), housewife, res. Veisiejai.
4884 Kenstavičiūtė, Elena (Pranas), 35, worker, res. Vilnius.
4885 Kenstavičienė, Ona (Jonas), 67, florist, res. Vilnius.
4886 Kenstavičius, Stasys (Pranas), 18, worker, res. Vilnius.
4887 Kentra, Jonas (Kazys), 74, farmer, res. Lukauskiai Kretinga.
4888 Kepalas, Petras, 58, employee, res. Rozalimas Panevėžys.
4889 Kepaliene, Ona, 37, housewife.
4890 Kepalas, Albertas (Petras), 16.
4891 Kepalaite, Aldona (Petras), 14.
4892 Kepalas, Vytautas (Petras), 6.
4893 Kepalaite, Izolina (Petras), 4.
4894 Keraitis, Antanas (Vincas), 38, farmer, res. Kurenai Deltuva.
4895 Keraitis, Jonas (Vincas), 35, farmer, res. Parnacai Ukmergė.
4896 Keras, Juozas, res. Vilnius.
4897 Keriene, Veronika, res. Vilnius.
4898 Keraitė, Milda (Juozas).
4899 Keredžius, Vincas, 60, carpenter, res. Karčiūnai Radviliškis.
4900 Kerpauškas, Anicetas (Augustinas), 65, pharmacist, res. Kalvarija Telšiai.
4901 Kerpaušienė, Marcelė (Petras), 33, pharmacist.
4902 Kerpauškas, Alfredas (Anicetas), 7.
4903 Kerpauškas, Tomas (Anicetas), 6.
4904 Kersnovskienė, Alina (Juozas), 26, farmer, res. Mickunai Vilnius.
4905 Kersis, Vincas (Vincas), 40, teacher, res. Alytus.
4906 Keršienė, Petronėlė, 45, housewife, res. Alytus.
4907 Keršytė, Aldona (Vincas), 15, student.
4908 Keršis, Vitas (Vincas), 15, student.
4909 Keršelis, Jonas (Juozas), born 1897, cashier, res. Lazdijai.
4910 Keršulis, Antanas, 40, teacher, res. Šventėžeris Seinai.
4911 Keršulienė, Anelė, 30.
4912 Keselytė, Regina, 21, nurse, res. Mažeikiai.
4913 Kevalas, Antanas (Matas), born 1909, employee, res. Kaunas.
4914 Keželis, Karolis, 32, worker, res. Kretinga.
4915 Kežienė, Liuda (Jonas), 23, housewife.
4916 Keželytė, Irena-Laimutė (Karolis), 6.
4917 Kežunas, Stasys (Kleofas), 21, worker, res. Vaitkunai Pabradė.
4918 Kiaunienė, Ona, 75, farmer, res. Mairiškis Krekenava.
4919 Kiaunytė, Julija (Antanas), born 1929, student.
4920 Kiaunė, Algimantas (Antanas), born 1936.
4921 Kiaunė, Jonas (Antanas), born 1940, res. Krekenava.
4922 Kiaume, Juozas (Stasys), 37, employee, res. Vilnius.
4923 Kiaupa, Adomas, 50, farmer, res. Kaišėdorys.
4924 Kiaušas, Antanas, 62, farmer, res. Plaušai Vyžuona.
4925 Kiaušienė-Guzevičiūtė, Stefa, (Antanas), 56, housewife.
4926 Kiaušas, Jonas (Antanas), 19, farmer.
4927 Kibirkštis, Juozas (Antanas), 55, farmer, res. Dumblynė Dusetos.
4928 Kibirkštienė-Urbonaitė, Ona (Juozas), 36, teacher.
4929 Kibirkštytė, Eugenija (Juozas), 6.
4930 Kiečkaitis, Izidorius (Petras), born 1889, driver, res. Vilnius.
4931 Kidolis, Feliksas (Juozas), 27, worker, res. Lazdijai Rūda.
4932 Kiela, Jonas (Pranas), 26, driver, res. Vilnius.
4933 Kiela, Pranas, 40, teacher, res. Kaunas.
4934 Kieliūs, Kostas (Vincas), 32, worker, res. Marijampolė.
4935 Kiernovskis, Zigmas, 55, farmer, res. Valčiūnai Rudamina.
4936 Kiernovskienė, Jadvyga, 52, res. Valčiūnai Rudamina Vilnius.
4937 Kiernovskytė, Ona (Zigmas), 20, res. Valčiūnai.
4938 Kiernovskis, Stasys (Zigmas), 15.
4939 Kiernovska, Alina (Juozas), 25, farmer, res. Mickunai Vilnius.
4940 Kisa, Vladas (Juozas), born 1904, worker, res. Rudnia Vilnius.
4941 Kiesilis, Izidorius (Pranas), 30, soldier, res. Raciūkenai Kupiškis.
4942 Kigelis, Rudolfas (Krištupas), born 1906, farmer, res. Eidžetonai Vaškai.
4943 Kigelienė, Nilda (Jonas), 37, farmer.
4944 Kilertas, Jonas, 40, employee, res. Šv. Kalvarija.
4945 Kilerienė, Ramutis (Jonas), 9.
4946 Kilius, Juozas (Jonas), born 1910, soldier, res. Vilnius.
4947 Kimantaas, Juozas (Aleksandas), 24, soldier, res. Kaunas.
4948 Kimbaris, Pranas, born 1856 (with 4 sons & 2 daughters), farmer, res. Trakai.
4949 Kimbarienė, Pranė, farmer, res. Trakai Burbiškiai.
4950 Kimbris, Jonas (Juozas), 28, employee, res. Šiauliai.
4951 Kimerienė, Zofija (Jonas), 49, seamstress, res. Šiauliai.
4952 Kimeris, Vytautas (Antanas), born 1923, student, res. Šiauliai.
4953 Kimerytė, Sofija-Birutė (Antanas), born 1925, student, res. Šiauliai.
4954 Kimerytė, Ona (Vincas), 14, student, res. Kunigiškiai Pajevonys.
4955 Kimantas, Porfirijus (Juozas), 68, farmer, res. Riukšeliai Šiluva.
4956 Kimantienė, Teklė, 60, farmer, res. Riukšeliai.
4957 Kimantaitė, Elena (Porfirijus), 30, farmer, res. Riukšeliai.
4958 Kimantas, Motiejus (Porfirijus), 28, farmer.
4959 Kimantas, Izidorius (Porfirijus), 24, farmer.
4960 Kimantaitė, Irena (Porfirijus), 19, farmer.
4961 Kinčinas, Liudas, teacher, res. Radviliškis.
4962 Kinčienė-Zygelytė, Ona (Vincas), 34, teacher, res. Radviliškis.
4963 Kinčinas, Vitas (Liu-das), 9.
4964 Kinčinitė, Ina (Liu-das), 5.
4965 Kindla, Vytautas, 50, industrialist, res. Vilnius.

LIETUVA IR LENKIJA

(Nauja lenkų pažiūra į Lietuvą)

Rašo prof. K. Pakštas

2. Lenkų-Lietuvių unija
Keturiuose puslapiuose p. Leskowiec perbėga lenkų-Lietuvių unijos periodą, dėl kurio abi tautos laikosi skirtingų pažiūrų. Lenkai tą uniją laiko labai teigiamu reiškiniu. Ir turi pagrindo: nuo Palangos iki Odessos išsitiesusios Lietuvos žemės stora siena pridengė Lenkiją nuo totorių ir rusų puldinėjimo ir lenkų ekspansijai atidarė milžiniškus plotus. Lietuvai unija rusų įtaką pakeitė lenkiškos kultūros įtaka, bet lietuvių tautinei kultūrai kilti sąlygų nesudarė. Žinoma, tai buvo ne vien unijos ir ne vien lenkų kaltė, bet daugiau mūsų smulkios šlėktos ir bendrai bajorijos klaida: bajorija daug daugiau rūpinosi savo privilegijomis, negu tautinės lietuviškos kultūros kėlimu. Liublino Unijos metu 1569 m. Lenkija pasisavino beveik pusę Lietuvos žemių, būtent ukrainiškas Volynės, Kijevo ir Podolės provincijas. Ašku, Lenkijai tai buvo didelė nauda, bet Lietuvai didelis nuostolis. Po Liublino Unijos lenkų kalba pradėjo sparčiau plėstis Lietuvoje tarp bajorų ir miestelėnų, lenkiškai kalbančių salelių pradėjo atsirasti vis dar dideliuose Lietuvos plotuose. Lenkai teisingai, kad jų kalbos išplitimas Lietuvoje įvyko be finišo jėgos. Gal būt, tačiau šių laikų lietuviui mažas džiaugsmas, kad vien gudurumu ir apskurimu lenkų kalba išgalėjo Lietuvoje ir sukūrė sunkią Vilniaus problemą. Į visus bandymus nutraukti tą uniją lietuviai žiūrė kaip į labai patriotiškus žygius, gi lenkai juos laiko išdavystėmis. Šių skirtingų pažiūrų abi tautos turėtų visuomet laikysis, nes judviejų tikslai yra skirtingi: lietuviai nori visą etnografinę Lietuvą turėti savo tautinės kultūros įtakoje, gi lenkai nori išlaikyti ten seniau įgytas placuvas ir dar naujų įgyti.
Išskūrus Lietuvos universitetui pradėjo rimtai augti jaunas lietuvių istorijos mokslas. Prisiauginom apie tuziną jaunų gabių istorikų. Jų reikalas bus pagal objektyvius faktus dokumentaliai nušviesti Lietuvos praeitį, kas jau sparčiai ir daroma naujose jų knygose ir istorijos žurnaluose. Atseit ai gal nebus griežtai svarbu, kuri tauta praeity padarė daugiau klaidų, kuri kurią labiau išnaudojo. Aišku, kad klaidų buvo abiejose šalyse. Nebus lietuviams daug naudos, jei jie visų savo tautos neaimlų ieškos tikrai Lenkijoje. Neįsitingai pasiels ir lenkai, jeigu savo apskurimus įgytas Lietuvoje kultūrinis placuvas stengsis visuomet išnaudoti prieš tautiškai atgimusios Lietuvos interesus (Daugiau bus)

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Federacijos Chicago apskrities veikla | talką kilniam darbiui - labdarybei

Sekmadienį, gegužės mėn. 24 d. Ciceros mieste bus "Tag Day" lietuvių senelių prieglauda baigti statyti. Rinkliava rūpinasi Labdarių Sąjungos 3 kp. Pasišventusios labdarybei cicerietės lietuvaits stoji į darbą. Nuoširdžiausiai kviečiamos ir čekagietės lietuvaits, kurios prašomos sekmadienio rytą būti šv. Antano parap. salė, Ciceroj, gauti dėžutes ir kitus dalykus. Rinkėjos bus pavaišintos ir pusryčiais ir pietumis.

Praėjusį trečiadienį šv. Kryžiaus par. salė buvo labdarių centro susirinkimas, kuriame paaiškėjo, kad lai kurių kuopų Chicagoj veikėjai rūpinasi gauti Ciceros "Tag Day" darbiui rinkėjų. Jais daug pasitikima ir galime būti tikri, kad jie mėgins savo žodį išpildyti. Be to, jie padės rinkėjoms nuvykti į Cicero būsimąjį sekmadienį, kad padirbėti tikrai kilniam darbiui - labdarybei.

Labd. mės, kad gerbiami kunigai neatsisakys suteikti apskričiai savo naudingų patarimų. E. S.

Sov. Rusija-Japonija

(Atkelta iš 4 pusl.)

mėginimai ir japonai kovų gale pamatė, kad karas bus sūkus ir žiaurus. Pirma suikirtimas įvyko 1937 metais birželio mėnesyje, kuomet japonai nusikandino du Rusijos laivus Amūro upėje ir užėmė dvi salas.
Antras įvyko 1938 metais, liepos mėnesyje, prie Korejos rubežiaus dėl Changkufeng kalno ir trečias 1939 metų vasarą Išorinėje Mongolijoje, kur nukentėjo sužeistais, žuvusiais ir užmuštais apie 18,000 japonų.
Kitą kartą apie karo planus Sibire.

J A U N I M A S

SCHUYLKILL APSKRITIES SODALIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Shenandoah, Pa. — Gegužės 10 d. buvo antras iš eilės metinis sodaliečių suvažiavimas. Penki šimtai dalyvių atvažiavo iš sekančių Schuylkill apskrities lietuviškų parapijų: Shenandoah, New Philadelphia, Mahanoy City, Minersville, Mt. Carmel, Tamaqua, Girardville, St. Clair ir Hazleton.

Suvažiavime dalyvavo kunigai: J. Karalius, dr. J. B. Končius, K. Kleivinskas, A. Degutis, P. Laumakis, P. Čėsna, dr. K. Batutis, J. Degutis, S. Venslauskas, A. Neverauskas ir J. Gaudinskas. Be to, dalyvavo seselės kazimierietės, prancišketės ir Nukryžiuoto Jėzaus.

Didingoje arių mokyklos salėje suvažiavimą atidarė nurodymas jo tikslą vedęs kun. K. Rakauskas. Po Amerikos himno, vietos klebonas kun. J. Karalius karštai sveikino, linkėdamas suvažiavimui sekmingos kloties darbuotėje.

Beatrice Vance iš Mahanoy City perskaitė šio turinio rezoliuciją, kuri suvažiavusių buvo vienbalsiai priimta:

1. On the occasion of the Silver Jubilee of the Episcopate of His Holiness, we as Sodalists rejoice with the Sodalist Pope Pius XII. We continue our pledges of prayers, masses and communions beyond the occasion of the Silver Jubilee for the intention of His Holiness.

2. Through the intercession of our Blessed Mother our Patron, we pledge our daily prayers, masses and communions for World Peace.

3. As loyal Americans we dedicate ourselves to the defense projects necessary for the safety of our nation; to aid the Red Cross, take courses in first aid, nurses aid, home defense; to buy War Bonds and Stamps; and to aid our boys in the service through the U. S. O. and other means available.

4. We again pledge ourselves to abstain from buying and reading unclean and salacious literature and do all in our power to rid our towns of this printed filth that soils the mind and darkens the soul. Also, to follow the list of motion pictures reviewed and classified by National Council of the Legion of Decency.

5. We again ask the intercession of our Blessed Mother for the liberation of the occupied and oppressed nations, especially for the

land of our forefathers Lithuania.

6. With the uncertainty of life around us, the normal pursuits of home, career and professions restricted, we reconsecrate ourselves to thee, O Virgin of virgins, our Mother; aid us to show our love and devotion to thee by works of piety by personal holiness by help of our neighbor and to the defense and spread of the Church or Christ."

Grazūs ir kilnūs sodaliečių pasiryžimai neliks vien popieriniu pasižadėjimu...

Paskaitas skaitė: Julija Krutulsky "Visiting the sick", Dr. Elena Tanonis "The catholic girl in everyday life", Motina M. Alojzija iš Pittsburgho "The sodality retreat", kun. dr. Daniel B. Powell, buvęs Šv. Karolio seminarijos Philadelphiaje profesorius, savo turiningoje kalboje lietuvių adresu pasakė daug gražių minčių. Jo kalba jaunų sodaliečių širdyse sukėlė pasigerėjimą savo kilme.

Išpildžius sodalietyms skoningai parengtą muzikalinę dalį — visi išsirikė praėjo miesto gatvėmis į bažnyčią. Eisenoje buvo giedamos Marijos garbei lietuviškos giesmės. Šv. Jurgio bažnyčios duryse buvo Taikos Karalienės vainikavimas. Dangiškai Motinai ant galvos gėlių vainiką uždėjo Teresė Matakoniš.

Bažnyčioje tėvas Geraldas pasakė trumpą pamokslą, kuriuo kun. J. Karalius suteikė palaiminimą Šv. Sakramentu.

Minėtos apskrities sodaliečių tarybą sudaro: pirmininkė Beatrice Vance iš Mahanoy City, vice pirmininkė Ona Novak iš Shenandoah, kasininkė Izabelė Baltrusha iš Hazleton, sekretorė Janina Rutka iš Minersville, korespondentė M. Nevulis iš Mahanoy City, dvasios vadovas kun. K. Rakauskas.

Suvažiavimas praėjo pakeltoje nuotaikoje ir tvarkingai. Miesto gyventojams gerą įspūdį padarė eisena, melodingos lietuviškos giesmės ir pilnas grožio Paneišvėčiausios vainikavimas. Dalyvės dėkingos suvažiavimo organizatoriui kun. K. Rakauskui ir vietiniam maloniam ir vaišingam šeimininkui kun. J. Karaliui, išsiskirstė į namus. V-tis

KONFERENCIJOS IŠKILMINGUMO SVARBIAUSIAS AKTAS

Teresė Matukonis iš Shenandoah, konferencijos karalienė, vainikuoja Panelės Šv. statulą prie Šv. Jurgio bažnyčios. Tai buvo iškilmingiausias aktas Schuylkill apskrities Sodalitijos metinio suvažiavimo, kuriam dalyvavo virš penki šimtai lietuvių mergaičių iš Shenandoah, New Philadelphia, Mahanoy City, Minersville, Mt. Carmel, Tamaqua, Girardville, St. Clair ir Hazleton. (Shenandoah Herald Staff photo).

SODALITY NEWS

Brighton Park. — Well, it's almost here — Monday, May 25! To many people it'll be just another day, but to the Sodalists it's a day of special importance. On that day, another group of young ladies will pledge themselves to the Blessed Virgin and will be formally enrolled into the Sodality. On that day also, the crowning of our Heavenly Mother will take place. As was announced previously, Dale Vaikutis will reign as May Queen; her attendants will be M. Gudas, Eleanor Kisielius, Florence Poska and Laverne Naugzemis. This all important event will begin at 7:30 P. M. We feel sure everyone witnessing these ceremonies will leave the church feeling thrilled and inspired. If you haven't as yet seen any of the previous May crownings, be sure to see this one. You'll feel as many other have felt, that it was an evening well spent.

Another important Date If you like good music and get a thrill out of vodvil — and who doesn't? — attend the parish musicale on Sunday evening, May 24th. Our glee club is taking a stellar part in the presentation, so that in itself is reason enough to be present. Getting Personal

... Wonder what ever happened to that once-enthusiastic group of bowlers? I can't be that you've given up, girls, can it? Come, come, that isn't a bit like you... Irene Pakeltis' pet excuse for staying in evenings is her correspondence. Of course, we needn't remind you that "Sweeney" is "deep in the heart of Texas"... We feel sure that Ann Baranauskas and Frances Urnezis attempted making some of those cinnamon rolls they saw demonstrated at the Blue Room Supper. Aren't you two going to let us know how they turned out?...

GERAIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmo rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
Ambrosia & Nectar
BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

MAY QUEEN

Dale Vaikutis

Well, guess I'd better douse the lamp and quit burning up that midnight oil — after all, with all this rationing, one can't be too conservative. Toodle-oo!

Gabby

Marquette Park. — The recent meeting of the Nativy B. V. M. Senior Sodality literally hummed with activity. More buzzing would not have been heard in a beehive. Motions were being made right and left, ideas kept popping up, discussions were no sooner finished than ohtres started, and poor Adele Rudman was heard complaining that she could hardly keep up with the minutes. It seems that

Adele does it the big business way and there is now a secretary to the secretary of the secretary.

Our treasurer, Valerie Mickevics, as mentioned before, is middle-aisling it on May 16th. Therefore, it was necessary to elect a new keeper-of-the coin. This turned out to be none ohter than Lucille Minelgo.

Big plans ar under way for the May Crowning on May 24th.

Competition for the honor of being May Queen was exceedingly keen.

Virginia Balnis was elected Queen. Her court is to be composed of Sonia Bartkus, Irene Jankus, H. Lukas and Albina Miksas. In addition, there are to be four other attendants, selected from the Junior Sodality.

More about the May Crowning will be written in a forthcoming edition.

We just heard that Estelle Lukas is wearing a ring on the third finger, left hand. Our belated best wishes go to her. She's been engaged for several months now.

PERSONALS

We wondered why Ann Rapsis was going around talking to herself these past few weeks. We found out at our Mother's Day program that it was nothing more serious than the fact that she was memorizing lines for her part in the play.

Josephine Davidonis is going to look well in her old age — gray hair, wrinkles and all. This was quite evident from her portayal of a benign grandmother.

And Sonja Bartkus! It's a good thing there were no (Nukelta į 7 pusl.)

High lights from — K of L — Chicago district

The Knights of Lithuania Chicago District will have an extra meeting for Thursday, May 28th — 7:45 P. M. at Our Lady of Vilna Parish — the contenders of C-24.

This scheduled meeting will decide the success of our 4th of July picnic. Should our attendance prove to be a failure, we may rest assured that the picnic shall not be ventured, therefore, if we would like to see the traditions come to light, come to the meeting and assure us of your enthusiastic fervor wherein the K of L name may be mentioned.

May we hope to see representatives from C-24 — ex-chairman A. Stankus & Ann Alekna. Sally Jesulaitis from C-13, who has worked very hard to resuscitate the Council and we hear she's going strong. Agnes Saucinas, the good little worker from C-36. W. Gramalas and The Waitkus's from Indiana Harbor's council 55, who come whenever the occasion permits them to travel the distance. Last but not least, we are certain that Council 112 and their tireless leader Florence Eisin will come with her faithful workers. As for Council 14 she will most certainly be their — 'cause Father J. Grinius and most of her members haven't missed one District meeting since November, for example Good 'ole Emily Waitiekus, one can always count on her energy to be thrown in the bounds of the K of L spirited circle.

SKELBKITES "DRAUGE"

Paulina Russian and Turkish Baths

Savo Sveikatą Pagerinsite Atsi'ankydami

į šią Modernią Lietuvių Įstaigą!

ELEKTRIKINIAI TREATMENTAI

Ultra-Violet Sunshine ir Infra Red Light

Radiations, Swedish Massage ir Movements.

Moterims — Trečiadieniais.

Telefonas: VIRGINIA 9493

A. F. CZESNA, savininkas

1657 W. 45th St. . . . Kamp. Paulina St.

VIENA IŠ STIPRIAUSIŲ AMERIKOJE

Taupykit apsaugotoj įstaigoj, kad užtikrinti savo ateltį. Apart apdraudos mes turime didžiausį atsargos fondą visoje Illinois valstijoje

Duodam paskolas už 4½% ir aukščiau

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSN. OF CHICAGO

Justin Macklewich, Pres. and Mgr.

4192 ARCHER AVENUE

Tel. VIRGINIA 1141

CHARTERED AND SUPERVISED BY U. S. GOVERNMENT

MEMBER OF FEDERAL SAVINGS & LOAN INSURANCE CORP., Washington, D. C.

Daily 9 A. M. to 4 P. M. Wed. 9 A. M. to 12 noon, Saturday 9 A. M. to 3 P. M.

CHICAGOJE IR APYLINKESE

Iš mūsų vyrų veikimo

Town of Lake. — Sv. Vardo dr. jos skaitlingas susimas įvyko gegužės 17 d. Susirinkime kalbėta apie rekollekcijas Mayslake birželio 12 d. Rekollekcijos tęsis tris dienas. Penktadienį važiuos busai. Taigi, kas norės, galės nuvažiuoti. Vieta labai puiki.

Pirm. P. Kilmitz pranešė, kad lietuviams kareiviams jau pasiūsta 35 "kartunai" cigaretų. Visi prašomi paaugoti cigaretų mūsų jaunimui, tarnaujančiam Dėdei Samui.

Big Brother vedėju išrinktas Jonas Viskantas, o pagalbininkais L. Petrošius ir F. Krausė. Big Brother draugija globoja padariusius vaikus ir daug gera nuveikia. Ir Sv. Vardo draugija prisideda prie to darbo. Naujoni valdybą išrinkta: dviasios vadas kun. S. Adominas, pirm. J. Juška, vice pirm. Ed. Daukša, nut. rašt. L. Gritis, fin. rašt. J. Landis, išd. M. Russoka, tvarkdarius Juozapas Norkus.

Nariai dėkingi buvusiai valdybai, kuri daug pasidarbavo ir sveikino naują valdybą. Draugija nutarė kas met rinkti naują valdybą; toji pati negalės būti.

Visi Town of Lake vyrai raginami priklausti prie Sv. Vardo draugijos.

Beje, nariai džiaugiasi Motinų Dienos minėjimo pavykimu. **Korespondentas**

Paskutinis kvietimas

Town of Lake. — Marijonų Bendr. 8 skyrius rengia "bunco party" gegužės 24 d. 3 val. popiet. O. Brazauskienės svetainėje, 4558 So. Paulina St. Įžanga 25c.

Kviečiami visi atsilankyti. Bus gražių ir vertingų dovanų. Pirm. P. Turskienė daug darbuojasi pramogos pavykimui. Lauksime svečių ir iš kitų kolonijų.

Jau kelintas mėnuo, kaip Raudonojo Kryžiaus vienetą čia turėjo pirmosios pagalbos (First Aid) kursas (pamokas), kuriuos lankė keletas dešetų mergaičių ir moterų. Gegužės 18 d. buvo paskutinė pamoka. Kurios laikė kvotimus gavo pažymį. Požymių gavo gana daug. Po visam vieneto pirm. N. Šatūnienė su pagalbininkėmis kursantes pavaišino už kandžiu. **Rap.**

Gegužės 17 — reikšminga diena

Prieš dvidešimt penkis metus geg. 17 d. iškilmingai pašventino Sv. Kazimiero Seserų koplyčią. Šventino pats kard. Mundelein.

Geg. 17 d. 1941 m. seserys Sv. Kazimiero priėmė kvietimą vykti į Pietų Ameriką — Argentina ir ten sukurti naują veikimą, auklėti ir lavinti vaikelius Dievo meilėje.

Geg. 17 dieną įvyko 23 ARD seimas. Pažymėtina, kad šis seimas gavo keletą sveikinimų su auka nuo kareivių, kurie prašo seserų melstis už juos. Šis seimas aukomis viršijo praėjusius seimus.

Galop geg. 17 d. pašventinta Liurdo grotto vienuolyno sode, pastatytos atminčiai Motinos Marijos 25 mėsnių mirties sukakties proga.

Diena pasitaikė graži, šilta, saulėta. Vaizdas buvo neapsakomai gražus. Pasirodo graduotės šviesiomis suknėlėmis, baltais velionais. Rikiuojasi po dvi. Sodas lyg žalias divonas, kuriuo ejo procesija, pirmiausiai postulantės, noviciatės, seserys, paskui ARD ir delegatai, atvykę seiman, ministrantai ir dvasiškija sutartinai giedant "Sveika Marija, Dievo Motina". Balsai kyla, darosi jauku, o malonus vėjas neša aidus tolyn, tolyn...

Visi sustoja paskirtoje vietoje. Kun. A. Baltutis, asistuoja kun. A. Valančiaus, kun. Zakarauskas ir seserų kapeliono B. Urbos pašventinta grotto. Kun. A. Valančiaus pasakė iškilmingai pritaikintą pamoką apie Dievo Motiną.

Kam teks lankytis Sv. Kazimiero vienuolyne, neapleiskit nepamąstę to ramaus kampeio, gražiam sode, pabūdėti keletą minučių, pasimelsti ir paprašyti palaimos iš Motinos Dievo, ypač šiais neramiais laikais. **S. J.**

Visi sustoja paskirtoje vietoje. Kun. A. Baltutis, asistuoja kun. A. Valančiaus, kun. Zakarauskas ir seserų kapeliono B. Urbos pašventinta grotto. Kun. A. Valančiaus pasakė iškilmingai pritaikintą pamoką apie Dievo Motiną.

Kam teks lankytis Sv. Kazimiero vienuolyne, neapleiskit nepamąstę to ramaus kampeio, gražiam sode, pabūdėti keletą minučių, pasimelsti ir paprašyti palaimos iš Motinos Dievo, ypač šiais neramiais laikais. **S. J.**

CONRAL Fotografai

Studija įrengta pirmosios rūšies su moderniomis aparatūromis ir Hollywood stiliaus. Darba garantuojamas.

420 W. 63rd Street

Tel.: Bizonė - ENGLEWOOD 5683
Rez.: - ENGLEWOOD 5846

× **Anelė Stokienė**, žinoma Bridgeport veikėja ir DKK nario V. Balandos uošvė, vakar gavo pilietybės popieras. Liūdininkais jai buvo U. Gudienė ir Žalatorienė.

× **Antanas Patis**, buvęs darbštus vyčių narys Bostone ir Detrolte, dabar dirba Chicagoje ir gyvena adresu 4405 So. Artesian Ave. Pastaromis dienomis jis išrašė Ateitininkų draugovėn.

× **Navickų name**, 4558 S. Washtenaw Ave., gegužės 24 d. 2:30 val. prasidės "bunco" pramoga ir nusitęs iki vakaro. Pramogą rengia Tėvų Marijonų Bendradarbių skyrius. Pelnas bus paskirtas seminaristo fondui.

× **Stasys Pieža** gavo pagyrimą nuo arkivyskupo Spellman iš New York už gražų Sv. Tėvo kalbės suredagavimą Hearsto laikraščiams praėjusią savaitę. Stasiui Piežai tikrai sekasi. Be to, jis neskupauja vietos, laiko ir pastangų ir Chicago lietuvių vardui kelti.

× **"Drango" agentai** gegužės 16 d. atlikę svarbų susirinkimą redakcijoje. Pasikalbėta apie laikraščio išleidimą ir padaryta svarbių nutarimų. Adm. kun. P. Cinikas, MIC., pavaišino ir iškėlė daug svarbių klausimų.

× **Legionierių Darius-Girėnas** posto benas šįmet Decoration Dienoje kapuose dalyvaus naujose unimormose, kurios kainuos apie \$1-500. Šįmet pirmą sykį tas benas dalyvaus ir militariam parade vidurmiesty ant Michigan Ave.

× **Bridgeportiečių** moterų ir merginų nemažas būrys ruošiasi į talką Cicero lietuviams Lab. Sąg. 3 kuopos rinkliavoje, kuri įvyks sekmadienį, gegužės 24 d.

× **Chicago vokiečių** katalikų naujos bažnyčios, prie W. 36 ir Oakley Ave., pašventinimas praėjusią sekmadienį įvyko dideliomis iškilėmis, kuriose dalyvavo ir Darius-Girėnas posto benas.

× **Juozas Kisieliū** prašo pranešti, kad V. Rūkštalis vedė jo dukterį ir jam skaitosi ne švogeris, kaip buvo rašyta aplink mus, bet žentis.

× **Ateitininkų draugovė** birželio pabaigoje rengia Joninių vakarą, o liepos mėnesį darys ekskursiją į Wisconsin gražias vietas.

× **111 metų amžiaus** Magdalena Valinskienė randasi Oak Forest senelių prieglaudoje. Ji yra kilusi iš Skriaudžių parapijos, Lentapių kaimo. Jos tėvai žuvo per lenkų sukilimą 1831 m. Tuomet ji buvo penkių savaičių. Giminės užaugino. Į Ameriką atvyko esant Cleveland prezidentu. Prieglaudon atvežta 1938 metais. Šios žilgalvės senutės niekas neaplaiko, nepaguodžia, neapdovanoja. Ji randasi Ward K-28.

× **Nuo lietuvių seselių** pranciškiečių, iš Sao Paulo (Brazilija) prel. M. L. Krušas gavo laišką, kuriame užkajama už auką Girskaus (100 dol.), kuri buvo siųsta per prel. M. L. Krušą. Iš seselių laiško matyti, kad dėl karo gyvenimas Brazilijoje pasunkėjo. Duona pabrango du sykiu, anglis taip pat. Gazolino sunku gauti, prekių pristatymas pablogėjęs dėl to viskas brangsta. Lietuvių seselės dėkingos prel. M. L. Krušui ir visiems, kurie joms gelbsti darbuotis. Oro paštu siųstas laiškas iš Sao Paulo į Chicago atėjo per 9 dienas.

Jaunimas

(Atkelta iš 6 pusl.)
laymen in the audience. We would have them rolling in the aisles and clamoring for the attention of the beautiful nurse.

There was Aldona Koputis playing the part of a lovely young matron who had lost her only child through death.

Lorraine Sharka drew a lot of attention in her part in the play; and she had not one speaking line! As a living statue of the Blessed Virgin, so still did she stand that at times it seemed she was not real flesh and blood. We understand Father Petruskas and Father Zakarauskas were so intrigued they waited with bated breath for her to bat an eyelash. Were they disappointed!

Emilie Prose, as usual, directed the playlet. That girl can do more to transform a bare stage into a sight pleasing to the eye!

This year the Glee Club presented its songs in a novel way. They were worked into a narrative and pantomime of the life of a girl from babyhood to maidenhood, and very effective that was, too.

Our imported talent, Audrey Alisauskas, who is not yet old enough for

either the Junior or Senior Sodality, recited her lines very charmingly.

Sue Stogis was Jill-of-all-trades in the pantomime. She played a shriveled old lady, then later reversed the process and became a gorgeous bride.

A quartet composed of Sonia Bartkus, Teresa Rastutis, Lucille Minelgo and Adele Rudman gave forth a lusty and good rendition of "My Hero".

Harriet Lukas, as usual was in beautiful voice and accompanied and directed the Glee Club to perfection.

It was good to see the married group of our former Sodality. Frances Ivanaukas, nee Kuzmarskis, representing this group, offered a few interesting comments.

Father Baltutis could not stay for refreshments as it was way past his bedtime, he said.

Lee Gudenas was running around asking everyone what she should talk about in the course of the evening.

Teresa Rastutis found herself chief cook, much to her discomfiture. Of course,

she had excellent help in the persons of Helen Kodis, Phyllis Pechukas, Sonia Bartkus and Lorraine Sharka.

Ann Mosteika, Adele Rudman, Irene Jankus, Albina Miksas and Helen Druktenis were responsible for the beautiful table arrangement.

The sight of the evening was Father Zakarauskas in his "formal" playing bus boy. **Flashlight Fil.**

YOU CAN BACK UP MacARTHUR AND HELP TO SHORTEN THE WAR BY SUBSCRIBING TO UNITED CHINA RELIEF

JMB 6553-B-4-3-42

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

Isvežiojame po visą Chicago.

REMKITE SENA LIETUVIŲ DRAUGĄ.

N. KANTER, sav.

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0014

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Rugs — Radios — Refrigerators — Washers — Mangles — and Stoves.

Nationally advertised items.

ALEX ALESAUSKAS and SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 South Western Avenue, Chicago
Telefonas — REPUBLIC 8051

NEŽIKRINT KUR BŪNA — NAMUOSE — SVEČIUOSE — AR VAŽINANT LAUKUOSE — VISA CHICAGOJE IR APYLINKES LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOM!

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ!

Vienintelis ir Smagiasusias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!

— VIENUOLIKTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 v. v.

WHFC-1450 kil.
6755 So. Western Avenue
Phone: GROVEHILL 2242

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Dar Žemomis Kainomis.

PIRM PIRKIMO

Atvyk į mūsų įdarą ir apžiūrėk staką ir aukštą rūšį LENTU-MILL-WORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ. Dėl garso, tvirtumo, visų, sklypų ir statybos, PASITARK SU MŪSŲ EKSPERTAIS dėl konstrukcijos ir pataisymo namų.

Cash arba Lengvas Išmokėjimas

STANLEY LITWINAS, General Manager
CARR-MOODY LUMBER CO.
LIETUVIAI SALESMAI
3039 South Halsted St. Tel. VICTORY 1272

FEET HURT ?
AR SKAUDA KOJOS ?
Dėl geriausio palengvinimo kreipkitės prie

FOOT E-Z SHOE SHOP
"NO PAIN" Patentuoti Archos, priimančios kainomis, pritaikinti jūsų kojoms, kad palengvintų visus kojų skausmus.

"HEALTH SHOES." Padukaišės dėl Kornų, Callouses ir Bunions.

BATAI Pailginti 20c
Ir Paplatinti
189 NO. LA SALLE ST.

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms

SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS KAINOMIS

PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ — SERMEGŲ — SIŲTŲ IR KAILIŲ

Jaunavedėms Syrai ir Suknelės

Mūsų Specialybė

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP
1711 W. 47th St. Yards 2588
Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, Sav.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ !
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų !
PANAUDOKITE PROGA DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI !

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai glojami ir iki \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3 1/2%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metų Sėkmingo Patarnavimo ! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozoris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

LAIKAS DABAR Pasirinkti ir Pripirkti Geresnės Rūšies Anglis

ATEINANČIAI ŽIEMAI
KOL KAINOS NEPAKILĘ IR KOL JŲ DAR GALIMA GAUTI! Geresnės Rūšies Anglis Gaunamas Tik Iš Toliausinių Vaisių.

(Valdžios patarimai anglininkams nurodo, kad trumpą ateitį, karos produkcijos dėlei, gelskųjų tranzitas bus žymiai sumažintas namų reikalingumui.)

PRIPRĖDYK SAVO SANDELIUS IŠ SEKANČIO PASIRINKIMO:

WEST VIRGINIA Pocahtas Mine Run, 15 gerų metų, daug dūglių šimta. Perkant 8 tonas arba daugiau, už 80c ... **\$8.50**

Smulkinti yra daug pigiau!

BLACK BAND LUMP anglis, už 10c ... **\$10.50**

KOPPERS COKE (KOKSAI), už 10c ... **\$12.95**

CRANE COAL COMPANY
5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

DIENRAŠTIS "DRAUGAS" LIETUVI IŠGELBĖJO IŠ KALĖJIMO

Andrius Daugirdas žada rašyti apie Portugalijos žymesnius įvykius ir vietas. Nepaprastas portugalų pamaldumas į Šv. Panelę Mariją.

Andrius Daugirdas, buvęs XX Amžiaus administratorių, okupavus rusams bolševikams Lietuvą, dėl bolševizmo teroro turėjo apieisti savo gimtąjį ir mielą kraštą. Daugirdas, apleidęs Lietuvą, atvyko į Lisaboną, Portugalijon ir rengė vykti į Jungtinės Amerikos Valstijbės, bet panaikinus į USA turistinės vizas, jis negalėjo išvykti iš Portugalijos, o taip pat neturėjo teisės gyventi Portugalijoje, todėl už tai jį Lisabonos policija pasodino į kalėjimą.

Šiomis dienomis Kun. J. Prunskis gavo iš A. Daugirdo laišką, kuriame jis rašo: "Vėl esu laisvas ir už savo laisvę esu skolingas labai daug Tau ir "Draugui", nes tik turėtas korespondento pažymėjimas, taip nelauktai ir netikėtai suteikė man laisvę. Sėdint už grotų teko perskaityti Antonio Ferro, direktoriaus Secretario Pro paganda Nacional, vieną jo paskutinių laikų parašytą knygą ir ją perskaitęs dar paskatintas vieno portugalų gimnazijos mokytojo vasario 18 d. parašiau jam laišką, išdėstydamas mano atvykimo sąlygas ir klijūtas, kurios susidarė dėl panaikinimo U. S. A. vizos, kurią tu rečiau. Prašiau, kad duotų man galimybę pažinti tą kraštą laisvėj esant, o jei nėra galima man išeiti į laisvę, kad prisiųstų man propagandinę turizmo literatūrą apie šį kraštą, kurį galėčiau studijuoti būdamas kalėjime. Vietoj atsakymo į mano pasiųstą laišką, kovo 13 d. po pietų apie 4 val. buvau paleistas laisvėn be jokių suvaržymų, t. y. galiu gyventi kur noriu ir galiu lankyti taip pat įdomesnes krašto vietas"...

Įdomus ir šaunus piknikas

Lietuvos Piliečių Sąjungos, Chicagos skyrius, š. m. birželio 7 dieną, rengia įdomų ir šaunų pikniką, su įvairiausia ir gražiausia programa. Piknikas įvyks Kubičio darže.

Gal Chicago ir išvengs kai kurių aliejaus ir gasolino suvaržymų

Visoje Amerikoje planuojama nuo liepos 1 dienos įvesti gasolino ir aliejaus kvotas. Chicagos sritį pasiekia vamzdžiai, kuriais yra pumpuojamas gasolinas ir aliejus. Aliejus ir gasolinas lengvai pasiekia Chicago, to dėl manoma, kad gal Chicagoje ir nereikės įvesti gasolino ir aliejaus kvotų.

Andrius Daugirdas rašo, kad Lisabonoje balandžio 8-12 d. d. įvyko didžiulis Mergaičių katalikų (Juventude Catholica Femina) kongresas, kurio aprašymą su paveikslais pažadėjo atsiųsti vėliau, nes dabar jis rūpi nasi Anglų ir Amerikos konsulatuose, kad cenzūra šiuos laiškus ilgai neužlaikytų.

Daugirdas savo laiške apie šį mergaičių kongresą rašo:

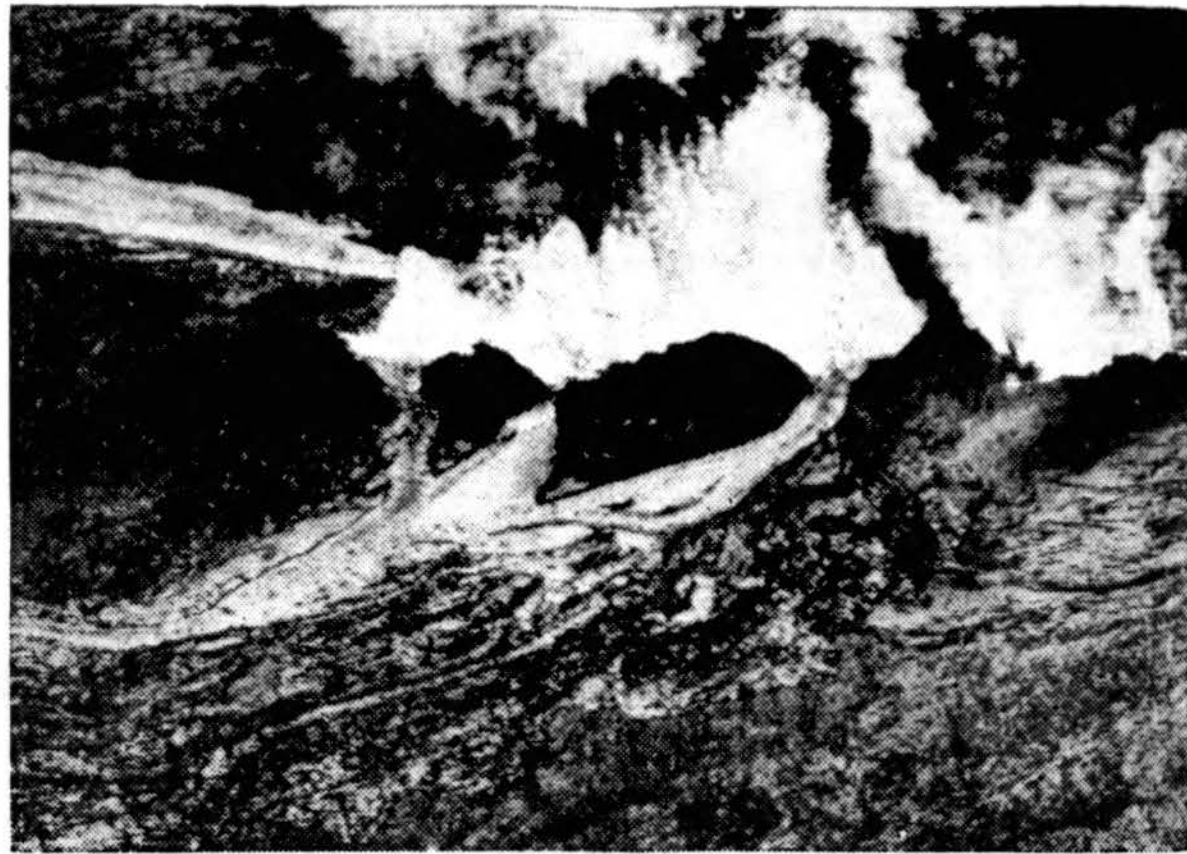
"Šis kongresas buvo pašvęstas Marijos Garbei, nes šiemet gegužės 13 d. sukan-ka 25 metai, kad šv. Panelė pasirodė piemenėliams Fatimos apylinkėje, netoli Leirios. Ta vieta nuo Lisabonos yra maždaug 160 kilometrų į šiaurę. Ta proga šv. Panelės statula buvo atgabenta į Lisaboną balandžio 8 d. vakare ir balandžio 13 d. val. rytą Stebuklingoji šv. Panelės statula buvo išgabenta atgal į Fatimą, t. y., į tą vietą, kur 1917 metais buvo šv. Panelė pasirodžiusi. Lisabonoje. Toji statula buvo patalpinta Fatimos bažnyčioje. Žmonių pamaldumas į šv. Panelę nepaprastas. Tokio pasitikėjimo ir tokio atsidavimo neteko man niekad matyti. Portugalija, kaip ir Lietuva yra vadinama "Marijos šalis" (terra Mariana). Daugirdas rašo, kad Portugalijoje gyvenimas yra normalus, per daug nekrenta į akis karo pasėkos.

Birželio 1 dieną žmonės pasisakys dėl susiekimo kompanijų sujungimo

Norima Chicagoje kompanijas, kurios turi susisiekimo priemones, kaip street-karius, elevatorius, busus ir kitas priemones sujungti į kruvą. Tuo reikalu birželio 1 dieną bus referendumas, kad žmonės pasisakytų, ar jie nori, kad susiekimai tar naujančios kompanijos pasikirai veiktų ar būtų sujungtos.

Frank A. Hecht Jr., prezident, ir Charles A. Snyder, viceprezidentas, of the West Central Association, vakar painformavo Chicagos majorą Kelly, kad jie sutinka, kad susisiekimo kompanijos būtų sujungtos ir jie žmones ragins balsuoti už kompanijų sujungimą. W. Central Association viršininkai savo rašte pastebi, kad referendumus duos žmonės tiksliausiai pasakyti savo nuomones ir sujungimas kompanijų įneš į susisiekimo reikalus daugiau vienintylumo ir sklandumo.

ARMIJOS BOMBOS, PAKREIPUSIOS LAVOS KRYPTĮ, IŠGELBĖJO MIESTĄ

("Draugas" Acme telephoto)

Hawaii, iš Mauna Loa jau dvidešimt dvi dienas kaip veržiasi ugnis ir lava ir grėsė pavojus užlieti lava Hilo miestą. Armijos bombos pakreipė ugniakalnio siautimo kryptį ir liko išgelbėtas Hilo miestas.

KAINŲ NUSTATYMAS TURI NEPAPRASTĄ REIKŠMĘ

Duoda galimybę ne tik turtingam, ale ir biednam gauti priklausančią dalį už teisingą kainą.

Karui prasidėjus pradėjo kilti prekių kainos. Jungtinių Amerikos Valstybių valdžia pamatė, kad tai nenormalus reiškinys, todėl tuo-juo paskubėjo šį reikalą sutvarkyti. Dabar daugeliui prekių įvestos pastovios kainos, remiantis tuo, kokios buvo kovo mėnesį.

Hendersonas, kainų Administratorius pareiškė, jei ne būtų sulaikytas kainų kėlimas, tai įvyktų infliacija ir pralošimas naminiame fronte blogai atsiliėtų į kovas frontuose.

Hendersonas pareiškė, kad kainų nustatymas patikrina žmonėms pirkimo, algų ir uždarbio pastovumą; kainų nustatymas duoda daugiau energijos reikmenų gamintojams, nes jie žino, kad kainos jų gaminių bus pastovios; kainų nustatymas duoda žmonėms progos sutaupyti pinigų ir už juos pirkti karo bonus Amerikos pergalei; kainų nustatymas duoda galimybės visiems gauti priklausančią dalį, už teisingą kainą, o ne tik tiems, kurie daug turi pinigų.

Kiek Jungtinėse Valstybėse yra sveturi gimusių gyventojų.

Nuo 1930 metų 1940 metų Jungtinėse Amerikas Valstybėse sumažėjo sveturi gimusių gyventojų skaičius 18.4 procentus.

Per tą laiką mažai žmonių atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes, nes varžė kvotos įstatymai, kai kurios šalys Europoje neleidė žmonėms išvykti į Ameriką, o šalia to, Europoje karas prisidėjo prie mažesnės imigracijos. 47,000 asmenų daugiau išvyko iš šios šalies, negu į ją atvyko. Šalia to, ir mirtis smarkiai palietė sveturi gimusius, bet čia gyvenusius, nes daugelis iš jų buvo senyvo amžiaus.

1940 metais cenzos biuras užregistravo net 11,419,138 sveturi gimusių, o 1930 metais jų buvo užregistruota 13,985,405.

7,250,252 sveturi gimusieji tapo šio krašto natūralizuoti piliečiai, o 3,343,814 buvo ateiviai.

Cenzo skaitlinės rodo, kad net 825,072 asmenys neprisitatė informaciją apie savo pilietybę, bet manoma, kad iš Chicago gauti 10,000 jutai buvo ateiviai. Taigi at-

rodo, kad 1940 metais Jungtinėse Amerikos Valstybėse buvo 4,168,886 ateivių.

Illinois bedarbiams išmokėta \$100,000,000

Illinois darbo apdrauda Illinois bedarbiams šiais metais iki gegužės mėnesio išmokėjo \$100,000,000.

Dabro apdrauda daug pa-dėjo tiems darbininkams, kurie laikinai neteko darbo, pakeičiant paprastas dirbtuves į karo industrijos dirbtuves.

Chicagoj jūrininkų vajus

Šias savaitės pradžioje Chicagoje prasidėjo vajus rekrutuoti jūrininkus į Jungtinių Amerikos Valstybių laivyną. Šiuo vajumi norima gauti kodaugiausia rekrutų į laivyną.

Birželio mėnesį manoma iš Chicago gauti 10,000 jutai buvo ateiviai. Taigi at-

AUTOMOBILISTO KOVA SU PAUKŠČIU ROBIN

Galėčiau paukštį robin nušauti, bet įstatymai draudžia. Reikės galvoti, kaip čia su juo susidoroti.

"Kas, vagystė?" klausia Avenue, policijos stoties. "Jūs norite raportuoti apie vagystę?"

"Ne", atsakė William Fair. "Aš noriu pranešti apie paukštį robin. Jis atbėga — kaip čia pasakius — sabotažnikas".

Mr. Fair, kuris gyvena Belle Plaine ave., kada tik pastato gatvėje savo automobilį, tuojau atbėga paukštis robin ir jis savo snapu kupoja jo automobilį.

"Taip tas paukštis nukojo mano automobilį, tiek daug visokių taškų, kad net neįjauki žiūrėti", pasakė William Fair. "Reikės man iš naujo pentuoti automobilį. Aš galėčiau jį nušauti, bet įstatymai neleidžia paukščius šaudyti".

Chicagoje gamins lėktuvams motorus

Chicagos srity tarp 71 ir 79 gatvės, Crawford ir Cicerone, kur Crysler automobilių kompanija pradėjo statyti milžiniškas dirbtuves, kuriose bus dirbama lėktuvams motorai.

"Apdeng automobilių piederiu", patarė seržantas.

"Nieko negelbės, nes paukštis ieškos neapdengtų vietų ir jis jas kapuos. Reikės ką nors galvoti, kaip čia susidoroti su tuo paukščiu, jei nepasiseks, ateisiu pas jus pasitarti". Ir Mr. Fair nuėjo kovoti su sabotažniku paukščiu.

\$75,000 gaisras sukėlė Hoosier karo fabrikę nuostolių

Užvakar, South Bend, Ind., karo fabrikę dėl eksplozijos kylęs gaisras sukėlė \$75,000 nuostolių.

Karo fabrikę gaisras kilo dėl geležies žiežirbos, kuri pakliuvo į aliejaus tanką ir sukėlė eksploziją. Sproginimas buvo toks didelis, kad metalą ir medžius nubloškė už 100 jardų.

Gaisras sunaikino South Bend Tool ir Die Company fabriką Nr. 2 namą, kur grėsė gyvybei pavojus dešimčiai darbininkų.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Mrs. Burton mokinasi kaip užlaikyti savo kaurus

Helen Scott, namų patarėja, praneša jai įdomių faktų

MRS. BURTON: Ką šis skaitliniai reiškia Miss Scott?

MISS SCOTT: Dauguma moterų rūpinasi tik tomis dalykais, kurios sugrąžina baldų ir kitose kambario vietose, nes tai lemia matyti. Bet ar žina, kad apie 85 nuostolių visų dalykų sugrąžina ant jūsų grindų patalynės arba kauruose?

MRS. BURTON: Šis paveikslas rodo skersvaizdį kaurų.

MISS SCOTT: Tas tiems, ir tai parodo dar tris paskiras dulkių rūšis, kurios randasi kauruose. Pirmosios dvi mažai kenkia tamtos kaurų vartojimo kokybei. Lengvai nuvalomos paprastu kaurų vartojimui arba net ir su paprastu šluota.

MISS SCOTT: Bet tamtos kaurų vartojimo laiką sutrumpina trečioji dulkių rūšis — giliai įdėjęs purvas ir smulkių dalelių, kurios dažnai staiai perplaukia gaurinus kaurų stūlus. Ši giliai įdėjęs purva ir smulki dalelia išimti tik specialiu būdu, vartojant modernią, smarkiai veikiantį elektrinį dulkių valymo įrenginį.

MRS. BURTON: Ar tai taip dirba?

MISS SCOTT: Taip. Kai tamtos dulkių valymo stumiamas skersai kaurų, jis atskiria kaurus ir tą patį kartą ištraukia giliai įdėjęs purvą ir smulkių dalelių stadijai į maišą. Tamtos kaurai tada lieka visiškai švarūs. Tuo būdu tamtos kaurama yra užtikrinta ilgamis ir patenkinamas vartojimas.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Visi Telefonai: RANdolph 1200